

संसदमा सशक्त प्रतिवादका लागि जुटे प्रतिपक्षी

वासना थापा (कांग्रेस) ऐन महर (एमाले) युवराज दुलाल (नेकपा) खुशबु ओली (राप्रपा)

जेबी योजन

काठमाडौं- प्रतिपक्ष दलहरूले प्रतिनिधिसभा बैठकमा सशक्त प्रतिरोध गर्ने भएका छन्। प्रधानमन्त्री वामदेव शेरचन र सभामुख डोलप्रसाद अर्यालको भूमिकाप्रति प्रश्न उठाउँदै उनीहरूले भोलि १२ जेठमा बस्ने प्रतिनिधिसभा बैठकमा विगतमाभन्दा सशक्त ढंगले प्रतिरोध गर्ने बताएका हुन्। त्यसकै लागि आइतबार सिंहदरवारस्थित एमाले संसदीय दलको कार्यालयमा प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेससहित एमाले, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का प्रमुख सचेतकहरूको बैठक बसेको थियो। बैठकबाट ती दलहरूले सभामुख अर्याल संसद सञ्चालनमा निष्पक्ष हुन नसकेको, सत्तारूढ दल रास्वपाको प्रभावबाट बाहिर निस्कन नसकेको र प्रधानमन्त्री शाहलाई संसदप्रति जवाफदेही बनाउन असफल भएको निष्कर्ष निकालेका छन्। बैठकमा कांग्रेस प्रमुख सचेतक वासना थापा, एमाले प्रमुख सचेतक ऐन महर, नेकपाका प्रमुख सचेतक युवराज दुलाल र राप्रपाका प्रमुख सचेतक खुशबु ओली सहभागी थिए। बैठकपछि एमाले प्रमुख सचेतक महरले पत्रकारहरूलाई

प्रधानमन्त्री वामदेव शेरचनलाई उपेक्षा गरेको र उनलाई संसदप्रति उत्तरदायी बनाउन सभामुख अर्याल अक्षम बनेको आरोप सभामुख अर्यालमा सत्तारूढ रास्वपाको प्रभाव देखिएको टिप्पणी प्रधानमन्त्रीलाई संसदप्रति उत्तरदायी बनाउन र सभामुखलाई निष्पक्ष-तटस्थ बनाउनका लागि दबाव दिन सशक्त प्रतिरोध गर्ने प्रतिपक्षी दलहरूको घोषणा

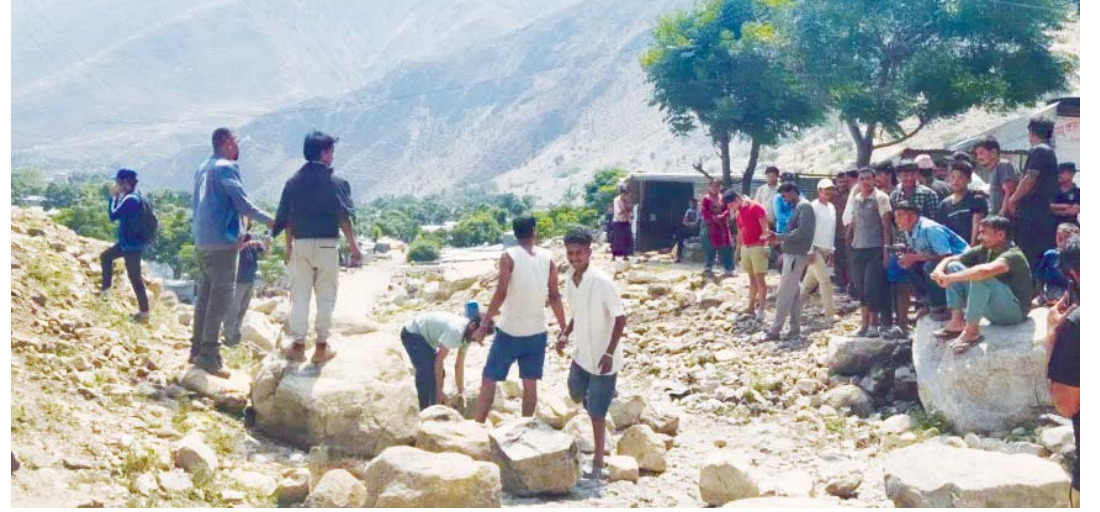
भने, 'संसदको कार्यालयन, प्रतिनिधिसभा नियमावलीको पालना र लोकतन्त्रको रक्षाका लागि संसदमा विपक्षीहरूबीचको छलफल र सहकार्यलाई आगामी दिनहरूमा पनि निरन्तरता दिने बारेमा हामी साफा निष्कर्षमा पुगेका छौं।' उनले प्रधानमन्त्री शाहले संसदलाई उपेक्षा गरेको र उनलाई संसदप्रति उत्तरदायी बनाउन सभामुखले नसकेको बताए। 'प्रधानमन्त्रीले संसदलाई लगातार उपेक्षा गर्ने र उहाँलाई संसदप्रति उत्तरदायी बनाउन सभामुखले सक्नुभएन,' उनले

प्रभावसँग भने, 'उहाँ पूर्ववर्ती दलको प्रभावबाट मुक्त हुनु भएन भने हाम्रो ठहर रह्यो।' कांग्रेस प्रमुख सचेतक थापाले प्रधानमन्त्री शाहले पटक-पटक संसदको अवमूल्यन गरेको र त्यो स्वीकार्य नहुने बताएकी छन्। उनलाई संसदप्रति उत्तरदायी बनाउने जिम्मेवारी सभामुख अर्यालको भए पनि उनी सरकारसँग निरीह भएको उनको टिप्पणी छ। 'हामीले बारम्बार सदनमा भनिरहेका छौं कि प्रधानमन्त्रीको उपस्थिति चाहिन्छ, त्यसका लागि सभामुखलाई रूझाउ गर्न माग गर्नु त प्रधानमन्त्री संसदमा आउने छाडे, यो ठीक होइन,' उनले भनिन्, 'सभामुखले पनि निरीहता प्रदर्शन गरेको देखियो।' उनले विपक्षी दलहरू विरोधका लागिमात्रै विरोध गर्ने पक्षमा नरहेको पनि स्पष्ट पारिन्। संसद सरकारलाई जवाफदेही बनाउने थलो भएकाले प्रधानमन्त्री संसदमा उपस्थित भएर सांसदका प्रश्नको उत्तर दिनुपर्ने उनको भनाइ छ। नेकपाका प्रमुख सचेतक दुलालले प्रधानमन्त्री शाहले संसदलाई निरन्तर बेवास्ता गरेको हुनाले सदनमा विरोध जारी राख्ने बताए।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

बाजुरा-हुम्ला सीमा विवाद

घटनाको हप्ता दिनपछि बल्ल छानबिन गर्दै सरकार

बाजुराको हिमाली गाउँपालिकामा हिमाली युवा क्लबका युवाहरू आइतबार ढुंगा थुपारेर कर्णाली करिडोर सडक बन्द गर्दै।

तस्विर सौजन्य: नवलपुर टुडे

- गृह मन्त्रालयले प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसपी)को संयोजकत्वमा गठन गऱ्ने रानीसैन सीमा विवाद छानबिन टोली
- सरकारले सीमासम्बन्धी प्राविधिक पक्षको अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेस गर्न नापी विभागका उपमहानिर्देशक सुशिल डंगोलको संयोजकत्वमा समिति गठन
- बाजुराको हिमाली गाउँपालिकाका युवा समूहले पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने र सुरक्षाको ग्यारेण्टीको माग राख्दै कर्णाली करिडोर बन्दको घोषणा
- विवादित सीमामा हुम्ला र बाजुरा दुवैपक्षको दाबी कायमै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- बाजुरा र हुम्ला जिल्लाको सीमा रानीसैनमा भएको पछिल्लो विवाद सल्टाउन सरकारले बल्ल छानबिन समिति गठन गरेको छ। जेठ २ गते उक्त क्षेत्रमा भएको ऋडपवारे छानबिन प्रक्रिया अगाडि बढाउन गृह मन्त्रालयले आइतबार छानबिन समिति गठन गरेको हो। गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता आनन्द काफ्लेका अनुसार प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसपी)को संयोजकत्वमा छानबिन टोली गठन भएको छ। 'गृह मन्त्रालयका सचिवको संयोजकत्वमा रक्षा सचिवसहित सबै सुरक्षा निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा आज बसेको आर्कस्मिक बैठकले उक्त छानबिन टोली गठन गरेको हो,' प्रवक्ता काफ्लेले आइतबार जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ। सीमा विवादका कारण जेठ २ गते

जाजरकोटको हिमाली गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र वडा सदस्यलाई हुम्लाबासीले कुटपिट गरेको थियो। हुम्लाको खापुनाथ गाउँपालिका-२ थालीका स्थानीयले कुटपिट गर्दा पाँच जना घाइते भएका थिए। उक्त घटनामा हुम्लाबासीले गल्टी गरेको स्वीकारे पनि अहिले उक्त विवाद पुन बस्किन थालेको छ। सीमाको बारेमा भने दुवै पक्षले आफ्नै जिल्लामा पर्ने दाबी गर्दै आएका छन्। धनगढी उपमहानगरपालिकाका प्रमुख गोपाल हमालका अनुसार प्रहरी प्रशासनले गलत सूचना दिँदा केही समय उक्त घटना बाहिर आउनसमेत रोकिएको थियो। 'हामीले झुठ उडाएर घटना भएको भन्ने रहेछ। यो सरासर गलत हो। २ गते वडा सदस्यलाई मर्नेगरी पिटेको रहेछ। औपचारिक पत्र पत्र नदिई राखेको रहेछ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

कर्णाली राजमार्ग बन्दको घोषणा

बाजुराको हिमाली गाउँपालिकाका युवा समूहले पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने माग राख्दै कर्णाली करिडोर (राजमार्ग) बन्दको घोषणा गरेको छ। हिमाली युवा क्लबले आइतबार एक विज्ञापित जारी गर्दै सम्झौताअनुसारको कुनै पनि माग पूरा नभएकोले अनिश्चितकालका लागि कर्णाली करिडोर पूर्णरूपमा बन्द भएको घोषणा गरेको हो। दोषीलाई कारवाही नभएसम्म आइतबारबाट अनिश्चितकालका लागि कर्णाली राजमार्ग पूर्णरूपमा बन्द रहने क्लबले भनेको छ।

क्लबले पाँच मागसमेत अघि सारेको छ। उक्त क्षेत्रमा तुरुन्त प्रहरी चौकी निर्माण थाल्नु, कुटपिटमा संलग्नलाई कारवाही गर्न र पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिन माग गरेको छ। बाजुराका सांसद जनकराज गिरीले उक्त क्षेत्र बाजुराकै भएको तथ्य प्रमाण रहेको बताएका छन्। 'यो बाजुराकै सीमा हो। २०५७ को फिल्ड भेरिफिकेसनले रानीसैन बाजुरामै देखाउँछ। नापी विभागले गरेको नक्सांकनबाट पनि यो क्षेत्र बाजुरामै पर्ने स्पष्ट देखाउँछ,' गिरीले भने।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघमा विवाद

असन्तुष्टपक्षले घोषणा गरेको निर्वाचन अनिश्चित

संस्थापनपक्षको प्रस्टीकरण: बहुमत सुरक्षित छ, निर्वाचन घोषणा औचित्यहीन

मगता थापा

काठमाडौं- नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको असन्तुष्टपक्षले घोषणा गरेको निर्वाचन नहुने भएको छ। जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट कुनै निर्णय नआएपछि यही जेठ १४ गतेका लागि तोकिएको निर्वाचन अनिश्चित बनेको हो।

अध्यक्ष भुवनसिंह गुरुङसँग असन्तुष्ट जनाउँदै बहुमत पदाधिकारीहरूसहित केही कार्यसमिति सदस्यहरूले राजीनामा दिएपछि गुरुङ अल्पमतमा परेको दाबी गरिएको थियो। अध्यक्ष अल्पमतमा परे प्रबन्ध समिति बनाएर चुनावमा जानुपर्ने विधानको व्यवस्था देखाउँदै असन्तुष्ट पक्षले निवर्तमान अध्यक्ष राजेन्द्र भण्डारीको संयोजकत्वमा सात सदस्यीय प्रबन्ध समिति गठन गरेको थियो। सोही समितिले जेठ १४ गतेका लागि संघको निर्वाचन घोषणा गरेको थियो। तर, अध्यक्ष गुरुङले भने उक्त

निर्वाचन घोषणाको औचित्य नभएको बताउँदै आएका छन्। उनले आफूसँग बहुमत सुरक्षित रहेको दाबी गर्दै उक्त निर्वाचन घोषणालाई आफूविरुद्धको षड्यन्त्र बताउने गरेका छन्। संघको विवाद जिल्ला प्रशासनसम्म पुगे पनि त्यहाँबाट कुनै निर्देशन नआएको बताइएको छ। यद्यपि, आफ्नो विपक्षमा प्रशासनको निर्देशन आए अदालत जाने अध्यक्ष गुरुङपक्षको भनाइ छ।

प्रशासनले जेठ ५ गते छलफलका लागि दुवै पक्षलाई बोलाएको थियो। सोही दिन अध्यक्ष गुरुङलाई पितृशोक परेकाले छलफल रोकिएको असन्तुष्ट पक्षले गठन गरेको प्रबन्ध समितिका सल्लाहकार धनलाल जैसीले बताए। आधिकारीक निकायबाट चुनाव गर्न अनुमति नआएकाले १४ गते चुनाव नहुने उनको भनाइ छ।

'१४ गते सम्भव भएन। चुनाव गर्नका लागि जिल्ला प्रशासनले पत्र दिनुपर्छ। चुनावकै मिति तय गर्न छलफलका लागि बोलाएको थियो,' उनले भने, 'त्यही दिन भुवनजीको बुवा बित्तुभएकाले मानवीय हिसाबले पनि त्यो दिन छलफलमा जान उपयुक्त भएन।' प्रशासनले अर्को छलफल यही हप्ताभित्र बोलाउन सक्ने जैसीको भनाइ छ। हालसम्म मान्दै आएको संस्थाको विधानलाई आधार मान्ने हो भने चुनाव गर्ने पक्षमै निर्णय आउने उनको दाबी

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सगरमाथाको संरक्षण गरौं, प्राकृतिक सम्पदा जोगाऔं।

- नेपालमा रहेको विश्वकै सर्वोच्च शिखर सगरमाथाको गौरवमा गर्व गरौं,
- हिमाली क्षेत्रको वातावरणीय सन्तुलन कायम राखौं,
- फोहोर व्यवस्थापनमा सचेत भई सफा हिमाल अभियानमा सहभागी बनौं,
- जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरणमा योगदान गरौं,
- पर्वतारोहणलाई सुरक्षित, मर्यादित र दिगो बनाऔं,
- जैविक विविधता र हिमाली पारिस्थितिक प्रणालीको संरक्षण गरौं,
- सगरमाथा क्षेत्रलाई विश्वकै नमूना पर्यटकीय गन्तव्य बनाऔं।

हिमाल हाम्रो पहिचान र गौरवको आधार।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

घटनाको हप्ता...

उनको घर कब्जा थियो। रासन कब्जा थियो। हामी त ५ गते पुगेको, हमालले भनेका छन्, 'प्रहरी प्रशासनले दिएको सूचना कि गलत छ, कि इन्टेन्सन नै देखिन्छ।' रानीसैन क्षेत्र घुम्न गएका धनगढी उपमहानगरका मेयर हमालको टोली उक्त क्षेत्र पुगेपछि घटना बाहिरिएको थियो। गृहले गठन गरेको समितिलाई तुरन्त कार्यस्थलमा खटिन र प्रतिवेदन पेश गर्न निर्देशन दिइएको छ। सीमा क्षेत्रमा नागरिकको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न र शान्ति सुव्यवस्थालाई थप मजबुत बनाउन मन्त्रालयले जिल्ला सुरक्षा समितिलाई निरन्तर उच्च सतर्कता अपनाउन निर्देशन दिइसकेको बताइएको छ।

आइतबार नै सरकारले सीमासम्बन्धी प्राविधिक पक्षको अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न नापी विभागका उपमहानिर्देशक मुशिल डंगोलको संयोजकत्वमा समिति गठन गरेको छ। भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री प्रतिभा रावलको अध्यक्षतामा आइतबार सिंहदरवारमा बसेको बैठकले उक्त समिति गठन गर्न निर्णय गरेको हो।

समितिसमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, गृह मन्त्रालय, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका साथै कर्णाली प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयका तर्फबाट एक-एक जना प्रतिनिधि सदस्य रहने छन्। त्यस्तै, नापी विभागका निर्देशकलाई समितिको सदस्यसचिवको जिम्मेवारी दिइएको छ।

कर्णाली करिडोर...

यता हुम्लापक्षले भने विभिन्न सातवटै माग साँढै तत्काल प्रहरी चौकी भवन निर्माण रोक्नुपर्ने तथा अवरुद्ध राजमार्ग खुलाउन माग गरेको छ। हुम्लाका जिल्ला समन्वय प्रमुख, स्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुखहरूको हस्ताक्षरसहित जारी गरिएको मागमा विवादित भनिएको रानीसैन हुम्लाको भएको दावी गरिएको छ। हुम्लाबासीले उक्त क्षेत्र परापूर्वकालदेखि नै आफ्नो जिल्लाको भएको दावी गरेको छ।

'परापूर्वकालदेखि प्रमाण र भोगचलनका आधारमा हुम्ला कवाडीदेखि घटमाना, मैताना, मासपुर, भाल्या, गर्वगौडा, रिम, जौलीसांधु, गौल्याखोला, दोगाणी, लामपाटा च्याचौर यावां दगल्या, उदारगाड, कस्तुरी गौडा, धौल्याचौर, सैन-रानीखर्क (रानीसैन), सैपाल हिमालको वेसब्याम्प क्षेत्रको भू-भाग हुम्ला जिल्लाको सिमानाभित्र पर्ने सर्वविदितै छ,' हुम्लाबासीले प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहलाई सम्बोधन गरेको ज्ञापनपत्रमा भनिएको छ।

यही तथ्यलाई आधार मान्दै २०८३ वैशाख २४ गते हुम्ला जिल्लाका स्थानीय तहका प्रमुखहरूले जिल्ला प्रशासन कार्यालय, हुम्लामार्फत नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालयलाई हुम्लाको लामपाटा क्षेत्रमा अनाधिकृत रूपमा बाजुरा जिल्ला हिमाली गाउँपालिकाले निर्माण गर्न लागेको अस्थायी प्रहरी चौकी निर्माण कार्यलाई तत्काल रोक्न ज्ञापनपत्र बुझाएकोसमेत उक्त पत्रमा भनिएको छ।

संसद्मा सशक्त...

उनका अनुसार प्रधानमन्त्री संसद्मा उपस्थित नहुने, सांसदहरूले उठाएका प्रश्नको उत्तर नदिने र विपक्षीको आलोचनालाई बेवास्ता गर्ने प्रवृत्तिले संसदीय प्रणाली कमजोर बनाएको छ।

आइतबार नै काठमाडौंमा आयोजित एक कार्यक्रममा पनि विपक्षी दलका सांसदहरूले सभामुख अर्याल र प्रधानमन्त्री शाहको अर्को आलोचना गरे। उनीहरूको शैली संसदीय प्रणालीकै लागि घातक बन्न सक्ने भन्दै चिन्ता प्रकट गरे। एमालेकी सांसद साजिदा सिद्धिकी खातुनले सभामुख अर्याल राख्नुपर्नेमा बाहिर निस्कन नसकेको र त्यो संसदीय व्यवस्थाको मर्म र भावनाविपरीत भएको बताइन्। उनले सभामुखलाई निष्पक्ष र तटस्थ सदनको नेताको रूपमा खडा गर्न भए पनि अबको सदन बैठकमा सशक्त प्रतियोग हुने बताएकी छन्।

सांसद खातुनले भनिन्, 'सभामुखको कार्यशैली हेर्दा मलाई के फिल भयो भने, उहाँ राख्नुपर्ने बाहिर निस्कन सक्नुभएन। उहाँले दलभन्दा माथि उठेर देश र जनताको सभामुख बन्नुभएको भए सुनमा सुगन्ध थपिन्थ्यो तर त्यसो नहुँदा संसदीय प्रणाली नै खतरामा पर्न सक्छ, र उहाँलाई रोक्न चाहन्छौं।' सांसद खातुनले प्रधानमन्त्री, मन्त्री, सभामुख, उपसभामुख सबै निष्पक्ष हुनुपर्ने भए पनि त्यस्तो महसुस गर्न नपाएको बताइन्। उनले संसद्मा निष्पक्षताको अभ्यास कमजोर बन्दै गएको आरोपसमेत लगाउँदै विपक्षी दलको आवाजलाई समान व्यवहार नगरिएको बताइन्। उनका अनुसार सभामुख अर्यालले सत्तापक्षलाई सदनमा प्राथमिकता दिएका छन्।

अर्को प्रतिपक्षी दल नेकपाकी सांसद पार्वती विकले पनि सभामुखको भूमिकामाथि सार्वजनिकरूपमा प्रश्न उठाइन्। उनले सभामुख संसद्प्रति पूर्णरूपमा जवाफदेही देखिन नसकेको टिप्पणी गर्दै सभामुखको गतिविधि जनताले सुक्ष्म रूपमा नियालिरहेको बताइन्। त्यही भएर सदनमा चुपचाप नबस्ने उनले भनिन्।

'सभामुखको भूमिकावारे मूल्यांकन भइराखेको छ। सदनभन्दा बाहिर पनि धेरै दिग्गज व्यक्तिहरू छन्, जसले सबै गतिविधि विश्लेषण गरिरहनुभएको छ। उहाँका वाध्यता के हुन् मलाई थाहा छैन, तर सबैले हेरिरहेका छन्,' उनले बताइन्।

पछिल्लो केही सातादेखि विपक्षी दलहरूले प्रधानमन्त्री शाह संसद्मा उपस्थित हुनुपर्ने माग गर्दै लगातार विरोध जनाउँदै आएका छन्। विपक्षीहरूले प्रधानमन्त्री संसद्प्रति उत्तरदायी बन्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था स्मरण गराउँदै आएका छन्। तर प्रधानमन्त्रीको अनुपस्थितिमा संसद् बैठक सञ्चालन भइरहेको छ। यसले विपक्षी दलहरूलाई थप आक्रामक बनाएको छ। भोलि मंगलबार बस्ने प्रतिनिधिसभा बैठकमा विपक्षी दलहरूले संयुक्त रूपमा कडा प्रतियोग गर्ने तयारी गरेसँगै संसद्को वातावरण थप तनावपूर्ण बन्ने हुने आकलन गरिएको छ।

आइतबार नै सरकारले सीमासम्बन्धी प्राविधिक पक्षको अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न नापी विभागका उपमहानिर्देशक मुशिल डंगोलको संयोजकत्वमा समिति गठन गरेको छ। भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री प्रतिभा रावलको अध्यक्षतामा आइतबार सिंहदरवारमा बसेको बैठकले उक्त समिति गठन गर्न निर्णय गरेको हो।

समितिसमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, गृह मन्त्रालय, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका साथै कर्णाली प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयका तर्फबाट एक-एक जना प्रतिनिधि सदस्य रहने छन्। त्यस्तै, नापी विभागका निर्देशकलाई समितिको सदस्यसचिवको जिम्मेवारी दिइएको छ।

असन्तुष्टपक्षले...

राजीनामा बुझाएका ११ जनामा हिमा गुरुङ र कृष्ण ढकालले फिर्ता लिएका छन्। महासचिव बस्नेलाई भने अध्यक्ष गुरुङले गत वैशाख २७ गते छ महिनाका लागि निलम्बन गरेका छन्। सोधिएको स्पष्टीकरणको चिन्त बुझ्ने जवाफ नआएकाले उनलाई निलम्बन गरिएको अध्यक्ष गुरुङको भनाइ छ। अध्यक्ष गुरुङले असन्तुष्ट पक्षकाहरूले दिएको राजीनामा अस्वीकृत गरेको बताएका छन्। उनले सबैलाई संघमा फर्किएर काम गर्न आग्रह गरेका छन्। तर, असन्तुष्टपक्ष भने राजीनामा फिर्ता लिन तयार भएका छैनन्। उनीहरूले नयाँ नेतृत्व चयन गर्नुपर्ने अडान नछोडेपछि, संघको विवाद टुंगोमा पुग्न सकेको छैन।

असन्तुष्टपक्षले... राजीनामा बुझाएका ११ जनामा हिमा गुरुङ र कृष्ण ढकालले फिर्ता लिएका छन्। महासचिव बस्नेलाई भने अध्यक्ष गुरुङले गत वैशाख २७ गते छ महिनाका लागि निलम्बन गरेका छन्। सोधिएको स्पष्टीकरणको चिन्त बुझ्ने जवाफ नआएकाले उनलाई निलम्बन गरिएको अध्यक्ष गुरुङको भनाइ छ। अध्यक्ष गुरुङले असन्तुष्ट पक्षकाहरूले दिएको राजीनामा अस्वीकृत गरेको बताएका छन्। उनले सबैलाई संघमा फर्किएर काम गर्न आग्रह गरेका छन्। तर, असन्तुष्टपक्ष भने राजीनामा फिर्ता लिन तयार भएका छैनन्। उनीहरूले नयाँ नेतृत्व चयन गर्नुपर्ने अडान नछोडेपछि, संघको विवाद टुंगोमा पुग्न सकेको छैन।

प्राविधिक शिक्षा विस्तारमा सहकार्य गर्ने बेलायती मन्त्रीको प्रतिबद्धता

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपालको तीन दिने भ्रमणमा रहेकी संयुक्त अधिराज्यका 'इण्डो प्यारिफार्क' र समानतासम्बन्धी मन्त्री सीमा मल्होत्राले नेपालको शैक्षिक गुणस्तर र प्राविधिक शिक्षाको विस्तारमा आफूहरूले सहकार्य गर्ने बताएकी छन्।

'नेपाल-ब्रिटेन चेम्बर अफ कमर्स एण्ड इण्डस्ट्रिज'द्वारा आइतबार आयोजित 'नेपालका लागि बेलायतको शैक्षिक साझेदारीको दायरा' विषयक उच्चस्तरीय छलफलमा उनले दुई देशबीचको आपसी सम्बन्धलाई अझ गाढा बनाउन सहकार्यको प्राथमिकतामा शिक्षा रहने भएकाले आफूहरूले मानवीय पुँजीका लागि लगानी गर्ने जानकारी दिइन्।

शिक्षामा पहुँच विस्तार र रोजगारीलाई महत्त्व दिँदै अर्थतन्त्रसँग शिक्षाको अन्तरसम्बन्धलाई जोडनुपर्ने उनको भनाइ थियो। 'बेलायतको एक अभिष्ट शैक्षिक विकास हो। कसरी शिक्षामार्फत युवालाई अवसर सिर्जनामा सहयोग गर्न सकिन्छ, भनेर हामी सोचिरहेका छौं,' उनले भनिन्, 'नेपालमा बेलायती सम्बन्धनप्राप्त कलेज र बेलायतमा नेपालबाट पढ्न गएका विद्यार्थीका माध्यमबाट दुई देशको शैक्षिक सहकार्य र सम्बन्ध फल्लिएकै छ। शिक्षाका अन्य क्षेत्रमा नेपालको नयाँ सरकारका प्राथमिकताका आधारमा सहकार्य

बढाउन हामी तयार छौं।' मन्त्री मल्होत्राले भ्रमणका क्रममा अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम बाग्ले, परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनाल, शिक्षा तथा खेलकुदमन्त्री सस्मित पोखरेल, लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यलगायतसँग भेटवार्ता गरेकी थिइन्। नेपालका लागि बेलायतका राजदूत रच फेनेले दिगो लगानीका बहुक्षेत्रका विषयमा उनीहरूबीच विमर्श भएको जानकारी दिए।

बेलायत सरकारले दीर्घकालीन साझेदारीको सोचअन्तर्गत आधिकारिक विकास सहायता (ओडिए)मार्फत अन्तर्राष्ट्रिय विकासलाई समर्थन गर्दै आएको छ। कार्यक्रममा शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयका सहसचिव चन्द्रकान्त भुसालले विविधता, समतामूलक समावेशिता, प्राविधिक शिक्षा र अशल शासनजस्ता सवालमा नेपाल सरकारले वैदेशिक सहकार्य खोजेको बताए।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्का पूर्वसदस्यसचिव डा. रामहरि लामिछानेले नेपालमा 'सेक्टर स्किल कारुन्सल' स्थापना, बेलायतको गुणस्तर मापन प्रणाली कायम र अनुसन्धानमूलक उच्च शिक्षामा सहयोग आवश्यक भएको बताए। नेपाल शैक्षिक परामर्श व्यवसायी महासंघका महासचिव डा. उद्वव खड्काले उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि नेपालबाट गएर आर्थिक वर्षका २३ हजार विद्यार्थी बेलायत गरेको जानकारी दिए।

चाँगुनारायणलाई 'योगनगर' घोषणा

भक्तपुर (प्रस)- भक्तपुरको ऐतिहासिक एवं सांस्कृतिक पर्यटकीय क्षेत्र चाँगुनारायण नगरपालिकालाई आइतबार 'योगनगर' घोषणा गरिएको छ। चाँगुनारायण नगरपालिका-७ स्थित विद्युत् तालिम केन्द्र, खरीपाटीमा नगरपालिकाद्वारा आयोजित कार्यक्रममा बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले घोषणापत्र वाचन गर्दै चाँगुनारायणलाई 'योगनगर' घोषणा गरेका हुन्। उनले सो अवसरमा, 'चाँगु योग ज्योति सन्देश' स्मारिकाको विमोचनसमेत गरे।

बागमती प्रदेशका संस्कृत तथा पर्यटनमन्त्री सुंश श्रेष्ठले योगनगर घोषणाले चाँगुनारायणको पर्यटन विकासमा नयाँ आयाम थप्ने विश्वास व्यक्त गरे। पतञ्जली योग समिति नेपालका संरक्षक बालमुकुन्द सुवालले सामूहिक योग साधना गराएका थिए। कार्यक्रमको समापन गर्दै सभापति एवं नगरप्रमुख जीवन खत्रीले चाँगुनारायणका नगरवासीको स्वास्थ्य, सकारात्मक सोच र समृद्धिका लागि नगरपालिकाले योगलाई प्राथमिकतामा राखेको बताए।

संघीय सांसद गुरु बराल, पतञ्जली योग समिति नेपालका राष्ट्रिय अध्यक्ष सुदर्शन सुवेदी, बागमती प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय, प्रादेशिक योग समितिका विज्ञ सदस्य नवराज काफ्ले, योग जिल्ला समन्वय समिति भक्तपुरका अध्यक्ष विजेन्द्र ध्वनिस्वागतले योगको महत्त्वमाथि प्रकाश पारेका थिए।

कम्पनीको नाम परिवर्तन भएको सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति २०८३/०२/११

यस कम्पनीको मिति २०८३/०२/०५ मा सम्पन्न साधारण सभाको निर्णय अनुसार साविक कम्पनी हेको **इ.पि.एस प्रा. लि. (पा. लि. नं. ३०३३२०/७९/८०)** को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पति तथा तिर्नु बुझाउनु पर्ने कर, बाचित्व आदि परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने ब्यहोरा गर्ने ब्यहोरा रोजगारीको कार्यालयको मिति २०८३/०२/०५ गतेको निर्णय अनुसार कम्पनीको नाम परिवर्तन गरी **अबान्ते कोरियन भाषा केन्द्र प्रा. लि.** कायम हुन आएको ब्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय

कम्पनी दर्ता खारेज गरिएको सूचना

यस कार्यालयको मिति २०७८/०४/२१ मा दर्ता भएको **प्रा. लि. नं. २६६५७७** को **अनिला कृषि फार्म प्राइभेट लिमिटेड** नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८३/०२/०१ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६ (१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको ब्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

हकदायी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७७/११/२१ मा दर्ता कायम भएको **ओजस्वी एकता ग्रुप प्रा. लि. (प्रा.लि.नं. २५८०५७/२०७७/०७८)** लाई खारेजी लिक्विडेटनमा लैजाने कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६ बमोजिम मिति २०८३/०२/०९ गतेको विशेष बैठकले निर्णय गरेकोले यस कम्पनीले तिर्नु बेहेर्नु पर्ने ऋण, धन, एवं कोहि कसैको बाँकी बक्यौदा लेन्चेन आदि भएमा स-प्रमाण सहित हक दाबि गर्न यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र लिक्विडेटरको कार्यालय त्रिपुरेश्वरमा सम्पर्क राख्न हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

खारेजीकर्ता (लिक्विडेटर) श्री अरुण कुमार श्रेष्ठ
(इजाजत पत्र नं. ४०४), फोन नम्बर (९८५१२१९००४८)

प्रकाशित मिति २०८३ साल जेठ महिना ८ गते शुक्रवार कर्जा दूता नुक्ताली गर्ने सबबन्धी ३५ (पैंतिस) दिने अल्पतम दिने सूचनाको ४ नं. को ऋणीको विवरणमा दर्ता मिति : २०७७/१०/२८ हुन हुनु पर्नेमा अन्याय भएकोले भूल सुधार गरिएको ब्यहोरा यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ।

मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.
MUKTINATH BIKAS BANK LTD.
Central Office: Laxmapur, Kathmandu, Tel: ०१-५९७२८७१, Toll Free No: (NTC) १६६०१४९९९
Toll Free No: (Ncell): १६१०२४९९९, E-mail: info@muktinathbank.com, Web: www.muktinathbank.com

आजको राशिफल

ज्यो. गुरु अनन्त	अनन्त योग अल्केमी स्वयम्भू, काठमाडौँ, नेपाल फोन : ९८४२०३४५६
शेष	नयाँ कामको अवसर मिल्न सक्छ। परिवारसँग रमाइलो समय बित्नेछ।
वृष	कार्य क्षेत्रमा प्रशंसा मिल्ने दिन छ। रोकिएका काम अघि बढ्नेछन्।
मिथुन	आज यात्रा वा नयाँ भेटघाटको सम्भावना छ। बोलीमा संयम राख्नु राम्रो।
कर्कट	मन अलि संवेदनशील बन्न सक्छ। आर्थिक पक्ष भने क्रमशः सुधार हुँदै जानेछ।
सिंह	नेतृत्व क्षमता देखाउने अवसर मिल्नेछ। सामाजिक क्षेत्रमा सम्मान बढ्नेछ।
कन्या	कामको चाप बढे पनि परिणाम राम्रो आउनेछ। आफन्तसँगको सम्बन्ध सुदृढ बन्नेछ।
तुला	नयाँ योजना सफल हुने संकेत छ। रमाइलो यात्राको योग छ।
वृश्चिक	विवादबाट टाढा रहनु राम्रो। मेहनत अनुसार उपलब्धि प्राप्त हुनेछ।
धनु	भायले साथ दिने दिन छ। शिक्षाक्षेत्र तथा वैदेशिक काममा सफलता मिल्न सक्छ।
मकर	आर्थिक लाभको सम्भावना छ। पुराना समस्या समाधान हुन सक्छन्।
कुम्भ	आज सिर्जनात्मक काममा सफलता मिल्नेछ। साथीभाइसँग भेटघाट रमाइलो हुनेछ।
मीन	धार्मिक तथा सामाजिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ। नयाँ अवसर प्राप्त हुन सक्छ।

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स

प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी जिल्ला प्रहरी (काठमाडौँ)	१००
जिल्ला प्रहरी (ललितपुर)	४२६९९४५/४२६९७९०
जिल्ला प्रहरी भक्तपुर)	५५२२९०७
आर्कस्मिक प्रहरी सेवा	६६१४८२१
परोपकार एम्बुलेन्स सेवा	४२२६९९९
विशालवजार एम्बुलेन्स सेवा	४२४४१२१
रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२२८०९४
ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२४५६६६
अग्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८७५
वाल हेल्थलाइन नेपाल	१०९८
वालवालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र	१०४/४२२६००६

अस्पताल र विविध

दमकल	१०१
रक्तसञ्चार केन्द्र	४२२५३४४
नेपाल आँखा बैंक	४४९३६८४
नेपाल आँखा अस्पताल	४२५०६९१
मध्यपुर अस्पताल, भक्तपुर	०१-६६१६५८
तिरगंगा आँखा अस्पताल	४४९३६८४
वीर अस्पताल	४२२९१८८
त्रिबि शिक्षण अस्पताल	४४१२७०७
प्रसूति गृह	४२५३२९६
टेकु अस्पताल	४२५३२९६
पाटन अस्पताल	५५२२२७८
भक्तपुर अस्पताल	६६१०६७६
मानसिक अस्पताल	५५२२३६४
कार्निट बाल अस्पताल	४४१४७९८/४४२७४५२
काठमाडौँ मोडेल अस्पताल	४२४०८०५२६
वी एण्ड वी अस्पताल	५५३३२०६
मेट्रोकेयर नेसनल अस्पताल	४४६७०६७
मेट्रोकेयर नेसनल अस्पताल (एम्बुलेन्स)	४४६७०६७

फ्रेंड्स अफ शान्ता भवन	४४७०१८९
नेपाल अर्थोपेडिक अस्पताल	४४९३७२५
काठमाडौँ मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल	४४७६१५२
नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी	४९११००८
कान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल, महाराजगन्ज	४३७०१३६
कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने	४१११९५७/८५८
ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	४४७६२२५
नर्भिक, थापाथली	४२५८५४४
सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र	४३७३३२२/४३७३३७४
लाइफ केयर अस्पताल	४२२७७३५
मिनेरी अस्पताल	६६३१७३३६३३४०१६
क्यापिटल हस्पिटल (प्रा.) लि.	४२४४०२२
श्री सत्यसाइ नि:शुल्क एम्बुलेन्स	४४९८०३५
शववाहन (पूर्व काठमाडौँ)	४२५५४५०/४२५५४५१
नि:शुल्क होमियो दातव्य चिकित्सालयशववाहन सेवा (काठमाडौँ) भक्तपुर रेडक्रस	६६१२२६६
एम्बुलेन्सरेडक्रसशववा सेवा नेसनल किडनी सेन्टर	४३६३४५२/४३६०८८९
मानसिक अस्पताल	४४८०१७७
प्याम्स अस्पताल, बुद्धनगर	४७८४८०४/४७८५१७४
ईशान बाल नर्सिंग होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि.	४३५४३५३/४३६१९६२
गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिच्यूट	४२५८५४२/४२५८५४१
मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, लैनचौर	४४११६०५/४४२०८२३
भरोसा अस्पताल प्रा. लि., बानेश्वर	४४७४९६८/४४८९८९१

शववाहन र विविध

सामुदायिक मानसिक स्वा. से. केन्द्र, डाछी	०१-६९१२१४४
जनमैत्री हस्पिटल, चालाजु	४३६६३०१-०५
विनायक अस्पताल तथा प्रसूति गृह, गोगबु	४३३३५५२/४३३८०८४
नेपाल चेम्बर अफ कमर्स	४२०२१३३
पशुपति आइघाट सेवा केन्द्र	४४९२९९९
देव कर्नर नि:शुल्क शववाहन सेवा	४४३४०९३
नेपाल मिटर ट्याक्सी संघ	४२२३३७४

नेपाल राष्ट्र बैंक

११ जेठ, २०८३ (२५ गते २०८३)

मुद्रा	एकाइ	सरिद दर	बित्री दर
भारतीय स्वैयँ	१०० को	१६०.००	१६०.१५
अमेरिकी डलर	१ को	१५२.८१	१५३.४१
युरो	१ को	१७७.१७	१७७.८६
पाउन्ड स्टर्लिङ	१ को	२०५.०६	२०५.८७
रिचस फ्रँक	१ को	१९४.२०	१९४.९७
अस्ट्रेलियन डलर	१ को	१०८.८५	१०९.२७
क्यानाडियन डलर	१ को	११०.७६	१११.१९
सिङगापुर डलर	१ को	११९.३४	११९.८१
जापानी येन	१० को	९.६०	९.६४
चिनियाँ युआन	१ को	२२.४९	२२.५८
साउदी अरब रियाल	१ को	४०.७२	४०.८८
कतारी रियाल	१ को	४१.९४	४२.१०
थाई भाट	ख १ को	४.६७	४.६९
संयुक्त अरब इमिरेट दिराम	१ को	४१.६१	४१.७७
मलेसियन रिडेन्ट	१ को	३८.५१	३८.६६
दक्षिण कोरियन वन	१०० को	१०.०७	१०.११
स्विडिस क्रोनर	१ को	१६.३१	१६.३७
डेनिस क्रोनर	१ को	२३.७१	२३.८०
हङकङ डलर	१ को	१९.५०	१९.५८
कुवेती दिनार	१ को	४९८.०८	५००.०३
बहराइन दिनार	१ को	४०५.२८	४०६.८७

यो विनिमय दरलाई बँकेले आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सक्नेछ। वाणिज्य बैंकहरूले तान्ने विनिमय दर भने फरक हुन सक्नेछ। अद्यावधिक विनिमय दर बैंकको वेबसाइट www.nrb.org.np मा उपलब्ध हुनेछ।

रत्नान गढै प्रत्येक तीन वर्षमा एकपटक पर्ने मलेमास अर्थात् पुरुषोत्तम माससँगै लाग्ने एकमहिने गेरुका स्नान मेलामा आइतवार महोत्तरीको लोहारपट्टी नगरपालिका-४ खुद्रा भक्तजन पारिपरीस्थित गेरुका नदीमा मलेमास स्नान गर्दै भक्तजन । तस्विर: रासम

तामाङ घेदुङको घोषणापत्र सार्वजनिक

प्रगत संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल तामाङ घेदुङको नवनिर्वाचित कार्यसमितिले 'काठमाडौं घोषणापत्र' सार्वजनिक गरेको छ। यही जेठ १ देखि ३ गतेसम्म स्वयम्भूमा भएको १०औं संघीय महाधिवेशनबाट पारित भएको घोषणापत्र आइतवार पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी सार्वजनिक गरिएको हो।

अध्यक्ष रामकृष्ण ब्जोन तामाङले काठमाडौं घोषणापत्र सार्वजनिक गर्दै सो घोषणापत्रमा उल्लिखित विषयहरू कार्यान्वयनका लागि कार्ययोजना बनाएर अगाडि बढ्ने बताए। घोषणापत्रमा तामाङ पहिचानका विषयहरूको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनमा जोड दिइएको छ। साथै, राजनीतिक अधिकार प्राप्तिका लागि तामाङलाई राज्य स्थापित गर्ने अभियानलाई

सशक्त रूपमा अगाडि बढाउने उल्लेख गरिएको छ। जसअन्तर्गत नामको पछाडि थरसँगै अन्तिममा 'तामाङ' लेख्ने/लेखाउने अभियान सञ्चालन गर्ने, बागमती प्रदेशलाई तामाङलाई प्रदेश लेख्ने, तामाङ जातिमा प्रचलित परम्परागत चोहो प्रणालीलाई पुनर्संस्थापित गर्ने, विभिन्न राजनीतिक दलमा लागेका तामाङहरूलाई

तामाङ अधिकारको विषय उठाउन प्रेरित गर्नेलागायत वृन्दा समेटिएका छन्। घेदुङको घोषणापत्रमा तामाङ वस्त्र बुनाइ सीपको संरक्षण गर्ने, थाङका कलाको संरक्षण गर्ने, तामाङ काष्ठकला संरक्षण गर्ने, तामा खानाको प्रवर्द्धन गर्ने, तामाङ सम्पदा पर्यटकीय पदमार्गको प्रवर्द्धन गर्ने, तामाङ ऐतिहासिक पदमार्ग

पहिचान गरी प्रवर्द्धन गर्ने विषयलाई प्राथमिकता दिइएको छ। यसैगरी तामाङ तीर्थस्थलहरूको परिक्रमा पथ विकास गर्ने, तामाङ नाट्य प्रदर्शन, मौलिक गीत संगीतको संरक्षण प्रवर्द्धनलाई पनि घोषणापत्रमा जोड दिइएको छ। पत्रकार सम्मेलनमा अध्यक्ष तामाङले शनिवार बसेको पदाधिकारी बैठकबाट जिम्मेवारी बाँडफाँडसमेत गरिएको जानकारी दिए। सहअध्यक्ष सरोजमोहन तामाङलाई प्रशिक्षण तथा तामाङलाई आन्दोलन र भ्रान्तसंगठन समन्वय, वरिष्ठ उपाध्यक्ष सञ्चु ब्जोन तामाङलाई जातीय संघ र संस्था तथा अनुगमन, मूल्यांकन समन्वय, उपाध्यक्ष विना मन्वा तामाङलाई आदिवासी जनजाति महासंघ समन्वयका साथै अन्य पदाधिकारीलाई पनि विभिन्न जिम्मेवारी तोकिएको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो।

युष्टिमा रोजगार कम्पनी : UNITED SECURITY GROUP - SOLE PROPRIETORSHIP LLC

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Security Guard	75	0	2000	८३.३८५	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (26 May 2026) मा हुनेछ।

Global Recruitment Group Pvt. Ltd. (BASNET AND GROUP HUMAN RESOURCE PVT LTD)

Tokha-10, Samakhushi, Kathmandu, Head Office Contact: 01-5910484, 9820103691 / 9801193079
Chitwan Branch: 9855063635, Pokhara Branch: 9802853017, Email: info@grgnepal.com.np

साइप्रसमा रोजगार कम्पनी : COSTAS THEODOROU

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	WORKER	10	15	700	१२८.२३३	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

S. MERK. ENTERPRISES LTD.

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	DOMESTIC WORKER	0	9	400	७०.८८०	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

Kathmandu International Incorporate Pvt. Ltd.

Tokha Municipality-10, Samakhushi, Kathmandu, Phone No: 01-4960635, 4952265
4960635 Mobile No.: Raju Nepal 9851009805, Email: kilmanpowernepal@gmail.com

धितोमा रहेको सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी ७ दिने सार्वजनिक सूचना

(प्रकाशित मिति २०८३ साल जेठ महिना ११ गते सोमबार)

यस विकास बैंकको शाखा कार्यालय कुलेश्वरबाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणीले व्यवसायिक आवधिक तथा अधिविकल्प कर्जा, डिमाण्ड लोन र सहूलियत कर्जा शीर्षक अन्तर्गत लिएको कर्जाको साँवा, व्याज र अन्य वै-दस्तुर समेत तिर्ने बुझाउने सम्बन्धमा बैंकसंग गरेको शर्त कबुलियत उल्लेखन गर्नु भएको र बैंकबाट पटक पटक मौखिक तथा लिखित रुपमा तर्ताकेता गर्दा समेत सो कर्जाको तिर्नु बुझाउनु पर्ने साँवा व्याज तथा हर्जाना समेत चुक्ता भुक्तान गर्न आउने तर्फ कुनै चासो नदेखाउनु भएको र नआउनु भएकोले सम्पूर्ण कर्जा चुक्ता गर्न आउनु हुन भनी बैंकबाट विभिन्न मितिमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएता पनि कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न तर्फ कुनै पहल नगरी आलाल गरेकोले बैंकको कर्जा असुलीको लागि तपशिलमा उल्लेखित धितो (सम्पत्ति) जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्था र परिमाणमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र प्रक्रियाद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गर्नुपर्ने भएकोले धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी यो ७ (सात) दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ। उक्त मिति भित्र नतिरे नबुझाएमा प्रचलित कानून अनुसार सूचना प्रकाशित भएको मितिले ८ औं दिन यस बैंकबाट लेखिबिक्रीको धितो सुरक्षणमा रहेको तपशिलमा उल्लेखित सम्पत्ति जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम बिक्री गरिने हुँदा इच्छुक महानुभावहरूले देहाय वर्गीकरणको शर्त तथा बन्देजहरूको अधिनमा रहने गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ८ औं दिनको कार्यालय समय भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालयहरूमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन सूचित गरिन्छ।

तपशिल

ऋणीको विवरण

नाम : **शिव ज्योती फिड एण्ड एगो प्रा.लि.** अख्तियार प्राप्त व्यक्तिको नाम : धन बहादुर तामाङ
 दर्ता नं. : १२३०१/०९/०७२
 दर्ता गर्ने कार्यालय : कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं
 दर्ता मिति : २०७९/०४/२२
 रजिष्टर्ड ठेगाना : काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं म.न.प. वडा नं. १७
 स्थायी लेखा नं. : ६०२४०४००८

व्यक्तिगत धनमानकीर्ताहरूको विवरण

१. शिव बहादुर तामाङको नाति कर्ण बहादुर तामाङको धितो ओखलढुङ्गा जिल्ला कुन्तादेवी गा.वि.स. वडा नं. ४ हाल, काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं म.न.प. वडा नं. १० वस्ने **धन बहादुर तामाङ** (ना.प्र.नं. : ७९६२/१८४२, जारी मिति र जिल्ला : २०४२/०९/१३, ओखलढुङ्गा)

२. गज विर सोम मगरको नाति हिरासिंह थापा (सोम) मगरको छोरा काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं म.न.प. वडा नं. १६ हाल, वडा नं. १७ वस्ने **सोम थापा मगर** (ना.प्र.नं. : १४२९९, जारी मिति र जिल्ला : २०४७/०२/२२, काठमाडौं)

३. नरेन्द्र तामाङको छोरी कर्ण बहादुर तामाङको बहारी धन बहादुर तामाङको पत्नी ओखलढुङ्गा जिल्ला कुन्तादेवी गा.वि.स. वडा नं. ४ हाल, काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं म.न.प. वडा नं. १० वस्ने **संगीता तामाङ** (ना.प्र.नं. : १९५८, जारी मिति र जिल्ला : २०४३/०३/१६, ओखलढुङ्गा)

४. स्व. योगेन्द्र बहादुर श्रेष्ठको छोरी हिरासिंह थापा (सोम) मगरको बहारी सोम थापा मगरको पत्नी काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं म.न.प. वडा नं. १६ हाल, वडा नं. १७ वस्ने **मोनिका श्रेष्ठ** (ना.प्र.नं. : १३७२५, जारी मिति र जिल्ला : २०४७/०२/२३, काठमाडौं)

यसअघि प्रकाशित गरिएको सार्वजनिक सूचनाको विवरण :

१) मिति २०८१ साल असार महिना १३ गतेको सौर्य दैनिक राष्ट्रिय पत्रिकामा कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्ने सम्बन्धी ३५ दिने

२) मिति २०८१ साल असार महिना ११ गतेको राजधानी दैनिक राष्ट्रिय पत्रिकामा धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी २१ दिने

३) मिति २०८१ साल माघ महिना २१ गतेको नेपाल समाचारपत्र राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी १५ दिने

४) मिति २०८१ साल फागुन महिना ९ गतेको हिमालय टाइम्स राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी ७ दिने

धितो सुरक्षण सम्बन्धी विवरण : निम्न उल्लेखित धरजग्गा/जग्गा र सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत।

धितोधनीको नाम	धितोको ठेगाना	सित नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल (व.मि.)
शिव ज्योती फिड एण्ड एगो प्रा.लि.	धादिङ्ग जिल्ला केवलपुर वडा नं. ९	९ क	१२९	१.९२५.५९
			६४१	१.७८०.४४
			१२२	२.३३६.९७
			६६५	९२४.५९
			५६८	१.२५९.८०
			४०९	९९१.५६
			६९०	२.७९६.५७
			६४२	९३४.९३
			६९७	५९४.१९
			२७७	१.१४४.६७
धन बहादुर तामाङ	धादिङ्ग जिल्ला केवलपुर वडा नं. ९	९ क	११९	५२२.६४
			६९६	५९४.१९
			३५६	८८०.३०
			२७८	१.९६०.४४

शर्त बन्देजहरू :

१) शिलबन्दी बोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन अर्थात् मिति २०८३ साल जेठ महिना १७ गते आइतवार भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालय कुलेश्वर आइपुग्ने गरी पेश गर्नुपर्ने छ।

२) बोलपत्र फारममा आफूले बोलकबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्ने छ।

३) माथि उल्लेखित सम्पूर्ण धितो सुरक्षणहरू जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्था र परिमाणमा का लागि बेला बेला वा एकमुष्ट बोलपत्र पेश गर्न सकिनेछ।

४) बोलपत्र साथ आफूले बोलकबोल गरेको रकमको कमिमा १० प्रतिशत हुन आउने रकम धरोटी स्वरूप संस्थाको मुख्य कार्यालयमा रहेको Earnest money payable खाता नं. ०१३-९७७४९०००५ मा बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मितिसम्म जम्मा गरी सो को सकल भौचर अथवा सो वरावरको बमेलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मिति भित्र खिचिएको यस बैंकको नाममा Good For Payment Cheque संलग्न गर्नु पर्नेछ।

५) प्राप्त बोलपत्रहरू मिति २०८३ साल जेठ महिना १८ गते सोमबार बिडसो ३:०० बजे यस बैंकको शाखा कार्यालय कुलेश्वरमा उपस्थित प्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधिको रोहरमा खोलिनेछ। बोलपत्र खोल्ने समयमा बोलाइएका सबै प्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नरहे पनि सो कारणले बोलपत्र खोल्न कुनै बाधा पर्ने छैन।

६) बोलपत्र खोल्ने दिनमा सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको लगत्तै कार्यालय खुलेको दिनमा सोही स्थान र समयमा लिलाम कार्य हुनेछ।

७) बोलपत्र स्वीकृत भएमा धितो सुरक्षण सम्पत्ति बोलपत्रकर्ताको नाममा नामसारी दाखल खारेज गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुर, लाभ कर, कर तथा अन्य शुल्क इत्यादि बोलपत्रकर्ताले नै व्यहोर्नु पर्नेछ।

८) बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार बैंकमा सुरक्षित रहने छ।

९) धरोटी रकम तथा अन्य शर्तहरू बोलपत्र फारममा उल्लेख गरिए बमोजिम हुने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ब" वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त राष्ट्रिय स्तरको विकास बैंक

मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.

MUKTINATH BIKAS BANK LTD.

Central Office: Lazimpat, Kathmandu, Tel: 01-5970887, Toll Free No. (NTC): 16600149999,
Toll Free No. (Ncell): 18102149999, E-mail: info@muktinathbank.com.np, Web: www.muktinathbank.com.np

जन्ता बैंकमा होइन, बैंक जन्ताना जन्नु पर्दछ

Winner of EUROPEAN MICROFINANCE AWARD 2020

'बहाल-बहिल' संस्कृतिको पुनरुत्थान गरिने

काठमाडौं (प्रसा)- काठमाडौं महानगरपालिकाका कार्यवाहक प्रमुख सुनिता डंगोलले बौद्ध परम्परामा आधारित 'बहाल-बहिल' संस्कृति गौरवपूर्ण इतिहास भएकोले तिनीहरूको पुनरुत्थान गरिने बताएकी छन्।

नेपाल मण्डल लिटरेचर कन्क्लर टस्टले आइतवार आयोजना गरेको 'बहाल-बहिल संस्कृति सामाजिक अध्ययन' विषयक गोष्ठीमा कार्यवाहक प्रमुख डंगोलले काठमाडौंभित्र भएका बहाल-बहिलहरूको वस्तुगत परिस्थिति र सामाजिक पक्षहरूका विषयमा अध्ययनले थप उज्जगर गरेको बताइन्। काठमाडौंभित्र भएको १६ वटा बहिलमध्ये अहिले कतिवटा बहिलहरू नाम छ तर ती बहिलका संस्कृति, परम्परा र रीतिरिवाजहरूको अभिलेख नासिँदै गएको अवस्था छ।

डंगोलले बहाल-बहिलका संस्कृति, परम्परा र रीतिरिवाजहरूको अभिलेख तयार गर्दै पुनरुत्थानसहित हस्तान्तरण, पुस्तान्तरणका लागि पनि योजना बनाएर अधि बढ्न सुझाव दिइन्। हामीले पुनरुत्थान गर्दै-गर्दा त्यहाँको सौन्दर्य, ऐतिहासिक र धार्मिक पक्षलाई पनि ख्याल गर्नुपर्छ, उनले भनिन्, 'त्योसँगै मूर्त-अमूर्त सम्पदाको संरक्षण र संवर्द्धनमा पनि हाम्रो ध्यान जान जरुरी छ। बहाल-बहिलको

विकास, संरक्षण र पुस्तान्तरणका लागि हामी हातेमालो गरे अधि बढी भनेर आग्रह गर्न चाहन्छु।' टस्टकी अध्यक्ष सन्ध्या वज्राचार्यले बहाल-बहिलको संस्कृतिको अध्ययन र अनुसन्धान आजको आवश्यकता भएको भन्दै गोष्ठीमा सहभागी विज्ञहरूको उपस्थितिमा ऐतिहासिक सम्पदा, बौद्ध दर्शन र परम्परागत सामाजिक संरचनालाई उजागर गर्ने विषयमा गहन छलफल गरेको जानकारी दिइन्।

लोप हुन लागेका बही संस्कृति, त्यहाँका पुराना परम्परा र रीतिरिवाजहरूको अभिलेख तयार गर्न, मध्यकाल र त्योभन्दा अगाडिदेखि विकास भएका बौद्ध विहारहरूको ऐतिहासिक पक्ष केलाउदै नयाँ तथ्यहरू सार्वजनिक गर्ने, र युवा पुस्तालाई आफ्नो रैथाने संस्कृति र गौरवपूर्ण इतिहासप्रति जागरूक बनाउनेजस्ता विषयमा केन्द्रित भएर-सो क्षेत्रका विज्ञहरूले आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए।

बौद्ध कलाअन्तर्गत बहिलभित्र संरक्षित मूर्तिहरू, पौमा चित्रकला, र विशेषगरी गुंता महिनामा गरिने 'बही थो' व्ययप' परम्परालाई कसरी अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा चिनाउने भन्ने विषयमा विज्ञहरूले सुझाव दिएका थिए।

ओनना रोजगार कम्पनी : AL-EZZ HOSPITALITY AND INVESTMENT

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Food Server	0	2	140	५५.७३५	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

OCTOPUS RECRUITMENT PVT.LTD

Buddha Nagar, New Baneshwar, Kathmandu, Nepal, Tel : 1-4790666/ 01-4790655, Email: octopusre@gmail.com Web: www.octopusrecruitment.com

युष्टिमा रोजगार कम्पनी : N DOT K BEAUTY LOUNGE

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Manicurist (Female)	0	9	1800	५५.०१०	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

Omega International Pvt. Ltd.

Basundhara, Kathmandu, Nepal, Ph. No: +977-4954327, 4954337, E-mail: info@omeganepal.com, Website: www.omeganepal.com

साउदी/कतार रोजगारको अवसर कम्पनी : PASHA SHABATI FOUNDATION

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Cook	1	0	1500	६९.१६५	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

THE AGENTS FOR REAL ESTATE AND BROKERAGE AND CLEANING AND HOSPITALITY

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1.	Toilet Cleaner	0	15	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०
2.	Cleaners (Public Areas)	0	25	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

Target Consultant Human Resources Pvt. Ltd.

Sinamangal-9, Shambhu Marg, Kathmandu, Nepal, Tel: +977- 015911250, 015911251 (9801168467) Surendra Kumar Kc, E-mail: info@targetnepal.com, Web: www.targetnepal.com

कार्तारमा रोजगार कम्पनी : SERVICE FACILITIES MANAGEMENT AND SERVICES

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Labour	3	0	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०
2	Plumber Assistant	1	0	1300	९८.८९०	०	०	०	०	०
3	Cleaner (Male)	1	0	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

BHP GLOBAL TRADING AND SERVICES

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Dry Cleaning Labor	0	6	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०
2	Cleaner Public	0	9	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

BHP GLOBAL TRADING AND SERVICES

पूँजि सल्लाही मिति : २०८३/०९/१०

रि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अन्य दायित्व	प्रतिनिधि	हालमा काममा छैन	काममा छ	समाप्त	होने	कारण
1	Dry Cleaning Worker	4	0	1000	८९.८५८	०	०	०	०	०

अन्तरगतान् हने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ जेठ ११ गते (1st June 2026) मा हुनेछ।

RADIANT OVERSEAS PVT. LTD.

Kathmandu-09, Bhimsinghola, Nepal, Contact: +97741417963, E-mail: radiant.overseas@tm@gmail.com, Web: radiantoverseas.com.np

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

रानीसैनको सीमा

विवाद तत्काल सल्टाऊ

बाजुरा र हुम्ला जिल्लाको सीमावर्ती क्षेत्र रानीसैनमा जेठ २ गते भएको झडप र त्यसपछिको राजनीतिक तथा सामाजिक धुवीकरणले नेपालको आन्तरिक सीमा व्यवस्थापनमा रहेको गम्भीर कमजोरीलाई पुनः सतहमा ल्याइदिएको छ। एउटै देशका दुई जिल्लाका नागरिकहरू सीमाकै विषयलाई लिएर एकापसमा कुटपिटमा उत्रिनु र स्थानीय प्रशासनले घटनालाई गुमराहमा राख्न खोज्नु अत्यन्तै चिन्ताजनक विषय हो। झडप भएको लामो समयपछिमात्रै सरकारले गृह मन्त्रालय र भूमि व्यवस्था मन्त्रालयमार्फत छानबिन समितिहरू गठन गर्नुले राज्यको उदासीनता र ढिलासुस्तीलाई उदागो पारेको छ।

रानीसैन क्षेत्रको विवाद नयाँ भने होइन। बाजुरा र हुम्ला दुवै पक्षले यस क्षेत्रलाई आफ्नो भूभाग दावी गर्दै आएका छन्। बाजुरा पक्षले २०५७ सालको 'फिल्ड भेरिफिकेशन' र नापी विभागको नक्साकनलाई बलियो प्रमाणका रूपमा प्रस्तुत गरेको छ भने हुम्ला पक्षले परापूर्वकालदेखिको भोगचलनलाई आफ्नो मुख्य आधार बनाएको छ। ऐतिहासिक प्रमाण र प्राविधिक नक्साकनका आधारमा तत्कालै सुल्झाउन सकिने यस्ता संवेदनशील मुद्दाहरूलाई समयमै सम्बोधन नगर्दा आज नागरिक-नागरिकबीच इन्ड चर्किएको छ। अफ, धनगढी उपमहानगरपालिकाका प्रमुख गोपाल हमालको टोली कार्यस्थलमा नपुग्दासम्म प्रहरी प्रशासनले घटनालाई लुकाउन खोजिएको विषय भन्नु गम्भीर छ।

यतिबेला गृह मन्त्रालयले प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसपी) को नेतृत्वमा र भूमि व्यवस्था मन्त्रालयले नापी विभागका उपमहानिर्देशक सुशिल डंगोलको संयोजकत्वमा समितिहरू गठन गरेको छ। सरकारको यो कदम सकारात्मक भए पनि ढिलो गरी चालिएको कदम हो। अब यी समितिहरू केवल औपचारिकता र समय कटाउने माध्यममात्र बन्नु हुँदैन। समितिहरूलाई तत्काल कार्यस्थलमा खटाएर निष्पक्ष छानबिन प्रक्रियेदेखि नै चलाउनु र त्यसलाई कार्यान्वयन गर्नु सरकारको पहिलो दायित्व हो।

यो विवाद केवल नक्साको रेखासमात्र सीमित छैन, यसले स्थानीय जनजीवन र अर्थतन्त्रलाई समेत ठूलो धक्का पुऱ्याएको छ। बाजुराको हिमाली युवा क्लबले दोषीलाई कारवाही र क्षतिपूर्तिको माग राख्दै कर्णाली राजमार्ग (करिडोर) अनिश्चितकालका लागि बन्द गरेको छ, जसका कारण सिंगो कर्णाली क्षेत्रको यातायात र आपूर्ति व्यवस्था अस्तव्यस्त बनेको छ। अर्कोतर्फ, हुम्ला पक्षले अस्थायी प्रहरी चौकी निर्माण रोक्न माग गरिरहेको छ। यस्तो संवेदनशील र गतिरोधपूर्ण अवस्थामा संघीय सरकार मूकदर्शक बनेर बस्न मिल्दैन।

सरकारले दुवै जिल्लाका स्थानीय जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, र नागरिक समाजलाई एउटै टेबलमा राखेर संवादको वातावरण निर्माण गर्नुपर्छ। नापी विभागको प्राविधिक टोलीले ढिलाइ नगरी वैज्ञानिक र कानुनी तथ्यका आधारमा सीमांकनको ढुंगो लगाउनुपर्छ। शान्ति सुरक्षा सुदृढ गर्न दुवै पक्षलाई मान्य हुनेगरी तत्काल सुरक्षा उपस्थिति बढाउनु आवश्यक छ।

अतः सरकारले गठन गरेको छानबिन समितिहरूले विनाकुनै राजनीतिक दबाव, हुत गतिमा काम गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्छ। राज्यले आफ्नो आन्तरिक सीमा विवादलाई अनिर्णयको बन्दी बनाइराख्नु हुन्न। रानीसैन घटनाको छिटोभन्दा छिटो छानबिन गरी, दोषीलाई कानुनी कठघरामा उभ्याउँदै, स्थायीरूपमा विवाद समाधान गर्न सरकारले उच्च तत्परता देखाओस्। अन्यथा, यस्ता आन्तरिक विवादले भोलि थप उग्र रूप लिने र सामाजिक सद्भाव बिग्रने निश्चित छ।

श्रम सरोकार

विदेशमा कमाएको रकम स्वदेशमा आयमूलक व्यवसायमा प्रयोग गर्ने उपायहरू

- वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त रकम घर पठाउँदा सो रकम कुन-कुन कार्यमा के कति खर्च गर्ने र बचत भएको रकम केमा प्रयोग गर्ने भन्ने विषयमा पहिले नै घर सल्लाह गर्नु उपयुक्त हुन्छ। आफूले खर्च गर्ने, घर खर्च गर्ने, ऋण तिर्ने र स्वदेश फर्केपछि गर्ने व्यवसायका लागि रकम जम्मा गर्ने आदिको योजना बनाएर काम गर्दा बढी प्रभावकारी हुन्छ।
- वैदेशिक रोजगारीका क्रममा आफूले गर्ने गरेको कार्यमा प्रयोग हुने सीप र प्रविधिको स्वदेश फर्केपछिसमेत प्रयोग गर्न सकिने विषयमा विशेष चिन्ताको भएर कार्य गर्नुपर्दछ। आफूले जानेको सीप र प्रविधिकै प्रयोग हुनेखालको व्यवसाय वा काम स्वदेशमा गर्न सके बढी उपलब्धिमूलक हुन्छ।
- आफू वैदेशिक रोजगारीमै रहेका बेला आफ्नो घरमा बेरोजगार रहेकालाई आयमूलक कार्य वा व्यवसाय गर्न प्रोत्साहन गर्नुपर्छ।
- कुनै व्यवसाय वा आयमूलक कार्यमा रकम प्रयोग गर्ने अवस्था नभएसम्म वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त रकमलाई बैंक वा वित्तीय संस्थामा बचत गरी सुरक्षित राख्नुपर्छ।
- आयमूलक कार्य वा व्यवसायका लागि आफूले बनाएको सक्षम योजनाका लागि रकम अपुग भए बैंक, वित्तीय संस्था वा नेपाल सरकारले ल्याउने कार्यक्रमहरूमार्फत ऋण, सहूलियत आदि लिन सकिन्छ। यसका लागि सरकारी सूचनाहरूका विषयमा जानकारी लिने गर्नु पर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारीमा सिकेको सीपलाई मूल्यांकन गरी प्रमाणपत्रसमेत दिने व्यवस्था हुने भएकोले आफ्नो सीपको परिक्षण गराई योग्यताको प्रमाणपत्र लिने गर्नु पर्दछ।

वैदेशिक रोजगारीमा आर्जन गरेको रकम र सीप प्रयोग गरी विभिन्न अयमूलक कार्य गर्न सकिन्छ, जसमा:

- दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको व्यापार (किराना पसल, होटल, रेस्टुराँ, कस्मेटिक, गिफ्ट सप आदि) सञ्चालन गर्ने।
- विदेशमा सिकेको सीप तथा प्रविधिको प्रयोग गरी गाउँस्तरमा साना उद्योग सञ्चालन गर्ने।
- कृषि फार्म (जस्तै: बाख्रापालन, कुखुरापालन, बंगुरपालन, माछापालन लगायत) मा लगानी गरी आय आर्जन बढाउने।
- बेमौसमी तरकारीखेती गरी आय आर्जन बढाउने।
- सिलाइ, बूटिक, पार्लर, पोतेका सामग्री बनाउने, खेलौना बनाउनेजस्ता काम पनि गर्न सकिन्छ।

वैदेशिक रोजगारी: रहर होइन, बाध्यताको कठोर यथार्थ

□ सरोज चौलागाई

आजको आवश्यकता सस्तो लोकप्रिय नाराको होइन, व्यावहारिक सुधारको हो। श्रमिकको सम्मान, सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी, पारदर्शी प्रणाली, दक्ष जनशक्ति विकास र जिम्मेवार राज्य संयन्त्र निर्माण नै अबको प्राथमिकता हुनुपर्छ। विदेसिने युवालाई दोष दिने होइन, उनीहरूको श्रम र योगदानको सम्मान गर्नुपर्छ। किनकि उनीहरूले केवल आफ्नो परिवारमात्र होइन, देशको अर्थतन्त्र पनि धानेका छन्।

आजको विश्व तीव्ररूपमा परिवर्तन भइरहेको छ। विज्ञान, प्रविधि, शिक्षा, व्यापार र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धले संसारलाई नजिक ल्याएको छ। मानिसहरू अक्सर, रोजगारी, शिक्षा र सुरक्षित भविष्यको खोजीमा देश-देशान्तर पुरिगरहेका छन्। तर दक्षिण एसियाका धेरै मुलुकहरूको सन्दर्भमा वैदेशिक रोजगारी केवल अवसरको खोजीमात्र होइन, जीवन धान्ने बाध्यता बनेको यथार्थ पनि हो। विशेषगरी नेपालजस्ता विकासोन्मुख मुलुकमा लाखौं युवाहरू आफ्नै देशमा सम्मानजनक रोजगारी नपाएर विदेसिन बाध्य भइरहेका छन्। उनीहरू आफ्नो परिवारको भविष्य सुरक्षित बनाउन, घरको आर्थिक अवस्था सुधार गर्न, छोराछोरीको शिक्षा चलाउन, ऋण तिर्न र आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्न परदेशको कठिन बाटो रोजिरहेका छन्।

नेपालमात्रै होइन, भारत, बंगलादेश, पाकिस्तान, श्रीलंका, भुटान र माल्दिभ्सजस्ता दक्षिण एसियाली मुलुकहरूमा पनि वैदेशिक रोजगारी राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको महत्त्वपूर्ण आधार बनेको छ। यी देशहरूबाट हरेक वर्ष लाखौं नागरिक खाडी मुलुक, मलेसिया, कोरिया, जापान, युरोप तथा अन्य विकसित राष्ट्रहरूमा श्रम गर्न गइरहेका छन्। उनीहरूको पसिना र श्रमबाट आउने विप्रेषणले परिवारमात्र होइन, राष्ट्रिय अर्थतन्त्र पनि धानिरहेको छ। गाउँघरमा बनेका धेरै घर, सञ्चालन भएका व्यवसाय, पढिरहेका विद्यार्थी र उपचार गराइरहेका विरामीहरूको जीवन वैदेशिक रोजगारीबाट आएको पैसामाथि टिकेको छ।

नेपालको ग्रामीण समाजलाई नजिकबाट

हेर्ने हो भने आज अधिकांश परिवार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा वैदेशिक रोजगारीसँग जोडिएका छन्। कुनै घरको छोरा कतारमा छ, कसैको श्रीमान साउदी अरबमा, कसैको दाइ मलेसियामा, कसैको भाइ दुबईमा। विदेश गएका ती युवाहरूको कमाइले घर चलिइरहेको छ। खेतवारी बाँफो भए पनि विदेशबाट आएको पैसाले बजारमा चहलपहल कायम छ। बैंकमा बचत बढेको छ। घरमा टिनको छाना फेरिएको छ। छोराछोरी निजी विद्यालयमा पढिरहेका छन्। गाउँमा मोटरसाइकल, मोबाइल र आधुनिक जीवनशैली पुगेको छ। तर यसको पछाडि लुकेको पीडा, संघर्ष र जोखिमलाई भने धेरैले बुझ्नु चाहँदैनन्।

वैदेशिक रोजगारीको विषयमा बहस गर्दा धेरैजसो मानिसहरू भावनात्मकरूपमा बोल्ने गर्छन्। विदेश जान पैसा किन लाग्ने?, सबै कामदारलाई निःशुल्क पठाउनुपर्छ, १० हजार रूपैयाँमा विदेश जान पाउनुपर्छ भन्नेजस्ता नाराहरू सुनिन्छन्। सुन्दा यी कुरा आर्कषक लाग्छन्। जनताले पनि सहजरूपमा समर्थन गर्छन्। तर व्यावहारिकरूपमा वैदेशिक रोजगारीको सम्पूर्ण संरचना, प्रक्रिया र अन्तर्राष्ट्रिय श्रमवजारको वास्तविकता बुझेर हेर्दा अवस्था यति सरल छैन।

विश्वका अधिकांश श्रम गन्तव्य देशहरूमा कामदार पठाउने प्रक्रियामा विभिन्न प्रकारका खर्चहरू जोडिएका हुन्छन्। रोजगारदाता कम्पनीले तलब, आवास, खानपान वा टिकटको व्यवस्था गरे पनि अन्य धेरै प्रक्रियागत खर्च भने कामदार वा पठाउने संस्थाले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अवस्था रहन्छ। उदाहरणका लागि स्वास्थ्य परीक्षण, विमा, प्रहरी प्रतिवेदन, राहदानी, श्रम स्वीकृति, कागजात प्रमाणीकरण, दूतावास प्रक्रिया, जैविक विवरण दर्ता, अभिमुखीकरण तालिम, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय, कार्यालय सञ्चालन, कर्मचारी व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि, कानुनी परामर्शनायातका धेरै पक्षमा खर्च लाग्ने गर्छ।

दक्षिण एसियाका अन्य मुलुकहरूलाई हेर्ने हो भने त्यहाँ पनि वैदेशिक रोजगारी पूर्णरूपमा निःशुल्क छैन। बंगलादेशका धेरै कामदारहरूले विदेश जान लाखौं रूपैयाँसम्म खर्च गर्ने गरेका छन्। पाकिस्तानमा पनि विभिन्न गन्तव्य र कम्पनीअनुसार उल्लेखनीय रकम खर्च हुने प्रचलन कायम छ। भारतमा क्षेत्र, कम्पनी र रोजगारीको प्रकृतिअनुसार लागत फरक-फरक हुन्छ। श्रीलंकामा प्रक्रिया व्यवस्थित भए पनि तालिम, कागजात, अभिमुखीकरण र प्रशासनिक खर्च जोडिन्छ। भुटान र माल्दिभ्सजस्ता साना राष्ट्रहरूमासमेत वैदेशिक श्रम व्यवस्थापन पूर्णरूपमा शून्य लागतमा सञ्चालन भइरहेको अवस्था छैन।

नेपालमा भने वैदेशिक रोजगारीको विषयलाई धेरैजसो राजनीतिक भाषण, सामाजिक सञ्जालको प्रचार र लोकप्रिय नाराको माध्यमबाट मात्र हेर्ने प्रवृत्ति बढेको छ। वास्तविकता र व्यावहारिक पक्षलाई बेवास्ता गरेर केवल भावनात्मक बहस गर्ने परिपाटीले समस्या समाधानभन्दा भ्रम बढी सिर्जना गरिरहेको छ। एउटा अन्तर्राष्ट्रिय हवाई टिकटको मूल्य नै कहिलेकाहीँ ७० हजारदेखि एक लाख रूपैयाँसम्म पुग्ने अवस्था छ। त्यसबाहेक स्वास्थ्य परीक्षण, विमा, प्रहरी प्रतिवेदन, दूतावास प्रक्रिया, श्रम स्वीकृति, कार्यालय खर्च र अन्य व्यवस्थापन खर्च निरन्तर बढिरहेका छन्। यस्तो अवस्थामा १० हजार रूपैयाँमा विदेश पठाउनुपर्छ भन्ने नारा व्यवहारमा लागू गर्न निकै कठिन देखिन्छ।

यसको अर्थ कामदारमाथि जति पनि शुल्क लिन पाइन्छ भन्ने होइन। श्रमिकमाथि ठगी हुनु हुँदैन। गैरकानुनीरूपमा पैसा असुल्ने, भ्रष्टा आशवासन दिने, नक्कली भिसा देखाउने, फरक काममा पठाउने वा मानव बेचबिचनजस्ता

अपराधमा संलग्न व्यक्ति तथा संस्थामाथि कडा कारवाही हुनेपर्छ। विगतमा यस्ता धेरै घटना भएका छन्, जसका कारण हजारौं नेपाली श्रमिकले दुःख पाएका छन्। कसैले घरजग्गा बेचेर विदेश गयो, तर त्यहाँ पुगेपछि काम पाएन। कसैलाई सम्झौताभन्दा कम तलब दिइयो। कसैलाई अमानवीय व्यवहार गरियो। कतिपय त मृत्युवरण गरेर बाकसमा फर्किए। यस्ता घटनाले वैदेशिक रोजगारीको पीडादायी पक्ष उजागर गर्छ।

तर अर्कोतर्फ कानुनी दायराभित्र रहेर इमानदारीपूर्वक काम गर्ने वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई पनि एउटै दृष्टिले हेर्न मिल्दैन। एउटा जिम्मेवार वैदेशिक रोजगार कम्पनीले कामदारको मागप्र प्रमाणित गर्ने, रोजगारदातासँग सम्झौता गर्ने, श्रमिकलाई आवश्यक जानकारी दिने, कागजात तयार गर्ने, कानुनी प्रक्रिया पूरा गर्ने, अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने र अन्तिम समयमा विमानस्थलसम्म सहजीकरण गर्ने काम गर्छ। यो प्रक्रिया निकै जटिल र जिम्मेवारीपूर्ण हुन्छ। कुनै गल्ती हुँदा त्यसको असर सीधै श्रमिकको जीवनमा पर्छ।

आजको वास्तविकता के हो भने वैदेशिक रोजगारी नेपालको अर्थतन्त्रको आधार बनेको छ। विप्रेषणले देशको विदेशी मुद्रा सञ्चित बलियो बनाएको छ। व्यापार घाटा धान्न मद्दत गरेको छ। बैंक तथा वित्तीय प्रणालीलाई चलायमान बनाएको छ। लाखौं परिवारको दैनिकी चलाएको छ। तर यसलाई दीर्घकालीन समाधानका रूपमा हेर्न भने मिल्दैन। किनकि, देशका सक्षम युवा विदेसिन भनेको देशभित्र उत्पादनशील जनशक्ति घट्नु पनि हो। गाउँका खेतवारी बाँफो हुनु, उद्योगमा श्रमिक अभाव हुनु, कृषि उत्पादन घट्नु र सामाजिक संरचना कमजोर हुनुका पछाडि पनि यही प्रवृत्ति जोडिएको छ।

धेरै परिवारमा बाबुआमा वृद्ध अवस्थामा एक्लएका छन्। श्रीमान विदेश हुँदा श्रीमतीले घरको सम्पूर्ण जिम्मेवारी एकैले बोक्नुपर्नेको छ। कतिपय बालबालिका अभिभावकको मायाविना हुँकिरहेका छन्। पारिवारिक सम्बन्धमा दूरी बढेको छ। सामाजिक सम्बन्धहरू पनि बढेका छन्। विदेशमा वर्षौं बिताउँदा पनि धेरै श्रमिकले आफ्नो जीवनस्तर अपेक्षितरूपमा सुधार गर्न सकेका छैनन्। कमाइको अधिकांश भाग ऋण तिर्न, घर खर्च चलाउन र दैनिक आवश्यकतामै सकिन्छ।

यसैले वैदेशिक रोजगारीलाई केवल आर्थिक विषयका रूपमात्र हेर्न हुँदैन। यो सामाजिक, मनोवैज्ञानिक, पारिवारिक र राष्ट्रिय संरचनासँग जोडिएको संवेदनशील विषय हो। सरकार, निजी क्षेत्र, श्रमिक संगठन, नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यम सबैले जिम्मेवार भूमिका निर्वाह गर्न आवश्यक छ। सबैभन्दा पहिला सरकारले वैदेशिक रोजगारीको नीतिलाई व्यावहारिक, पारदर्शी र श्रमिकमैत्री बनाउनुपर्छ। अनावश्यक ऋणफट्टा हटाउनुपर्छ। सेवा प्रवाहलाई डिजिटल र प्रभावकारी बनाउनुपर्छ। श्रमिकले सहजरूपमा सूचना पाउने व्यवस्था गर्नुपर्छ। ठगी नियन्त्रण गर्न कडा निगरानी आवश्यक छ। विदेश जाने प्रत्येक श्रमिकलाई आफ्नो प्रक्रिया, कामको प्रकृति, तलब, अधिकार र जोखिमबारे स्पष्ट जानकारी दिनुपर्छ।

दोस्रो, सीप विकासमा विशेष ध्यान दिन आवश्यक छ। आज विश्व श्रमवजारमा दक्ष जनशक्तिको माग बढिरहेको छ। तर नेपालबाट जाने धेरै श्रमिक अदक्ष वा अर्धदक्ष श्रमिकका रूपमा जाने गरेका छन्। त्यसैले प्राविधिक शिक्षा, भाषा तालिम, व्यावसायिक प्रशिक्षण र सीप विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्छ। यदि नेपाली श्रमिक दक्ष र प्रतिस्पर्धी बन्न सके

भने उनीहरूले राम्रो तलब, सुरक्षित काम र सम्मानजनक अवसर प्राप्त गर्न सक्छन्। तेस्रो, रोजगारदाता कम्पनीहरूको जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्नुपर्छ। विदेशमा कामदारमाथि हुने शोषण, सम्झौताविपरीत काम, तलब कटौती, पासपोर्ट नियन्त्रण र अमानवीय व्यवहार रोक्न द्विपक्षीय श्रम सम्झौताहरू प्रभावकारी बनाउन आवश्यक छ। दूतावासहरूको भूमिका पनि सशक्त हुनुपर्छ। समस्यामा परेका श्रमिकलाई तत्काल कानुनी र मानवीय सहायता उपलब्ध गराउनुपर्छ।

चौथो, वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र जिम्मेवार बनाउन आवश्यक छ। इमानदारीपूर्वक काम गर्ने संस्थालाई प्रोत्साहन र ठगी गर्ने संस्थालाई कडा कारवाही गर्नुपर्छ। सबै व्यवसायीलाई एउटै दृष्टिले हेर्ने प्रवृत्ति अन्त्य हुनुपर्छ। व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक न्यूनतम आर्थिक र प्रशासनिक आधार सुनिश्चित हुनुपर्छ, अन्यथा गुणस्तरीय संस्थाहरू विस्थापित हुने खतरा रहन्छ।

सञ्चारमाध्यमहरूको भूमिका पनि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण छ। पत्रकारिता केवल सनसनी फैलाउने माध्यम होइन, समाजलाई सही सूचना दिने जिम्मेवार क्षेत्र हो। वैदेशिक रोजगारीका समस्या उजागर गर्नु आवश्यक छ, तर त्यससँगै सकारात्मक सुधारको प्रयास, सफल उदाहरण र व्यावहारिक समाधान पनि प्रस्तुत गर्नुपर्छ। भावनात्मक प्रचारभन्दा तथ्यमा आधारित बहस आवश्यक छ।

आज धेरै युवाहरू विदेश जानु आफ्नो सपना नभएर परिस्थितिको बाध्यता भएको स्वीकार गर्छन्। यदि देशभित्र सम्मानजनक रोजगारी, स्थिर आय, सुरक्षित भविष्य र अवसर पाइन्थ्यो भने सायद धेरै युवा आफ्नै देशमा बस्न चाहन्थे। तर बेरोजगारी, राजनीतिक अस्थिरता, कमजोर औद्योगिक विकास र सीमित अवसरका कारण उनीहरू परदेशिन बाध्य छन्।

देशले अब गम्भीररूपमा सोच्नुपर्ने समय आएको छ। वैदेशिक रोजगारीलाई केवल विप्रेषण कमाउने माध्यमका रूपमात्र हेरेर पुग्दैन। दीर्घकालीनरूपमा देशभित्र रोजगारी सिर्जना गर्नुपर्छ। उद्योग, कृषि, पर्यटन, सूचना प्रविधि र उत्पादन क्षेत्रलाई बलियो बनाउनुपर्छ। युवा उद्यमशीलतालाई प्रोत्साहन गर्नुपर्छ। जवसम्म देशभित्र सम्मानजनक अवसर सिर्जना हुँदैन, तबसम्म लाखौं युवाहरू विदेसिन बाध्य भइरहने छन्।

वैदेशिक रोजगारीको वास्तविकता कठोर छ। परदेशको चमकिलो धेरै आसु, पीडा र संघर्ष लुकेको हुन्छ। चर्को गर्मीमा काम गर्ने श्रमिक, पारिवाहक टाढा बसेर रातभर पसिना वगाउने युवा, घर सम्झेर एकैले रोइरहेका कामदार र बाकसमा फर्किएका श्रमिकहरूको कथा केवल तथ्यांक होइन, ती देशको सामाजिक यथार्थ हुन्। त्यसैले आजको आवश्यकता सस्तो लोकप्रिय नाराको होइन, व्यावहारिक सुधारको हो। श्रमिकको सम्मान, सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी, पारदर्शी प्रणाली, दक्ष जनशक्ति विकास र जिम्मेवार राज्य संयन्त्र निर्माण नै अबको प्राथमिकता हुनुपर्छ। विदेसिने युवालाई दोष दिने होइन, उनीहरूको श्रम र योगदानको सम्मान गर्नुपर्छ। किनकि उनीहरूले केवल आफ्नो परिवारमात्र होइन, देशको अर्थतन्त्र पनि धानेका छन्।

अन्ततः वैदेशिक रोजगारी रहरभन्दा बढी बाध्यता बनेको यथार्थलाई स्वीकार गर्दै अर राज्य, समाज र निजी क्षेत्रले मिलेर सुरक्षित, व्यवस्थित र सम्मानजनक श्रम प्रणाली निर्माण गर्नुपर्छ। यही बाटोले श्रमिकको भविष्य सुरक्षित हुने छ, देशको अर्थतन्त्र बलियो हुने छ, र समाजमा वास्तविक परिवर्तन सम्भव हुने छ।

पाठक मञ्च

नयाँ अनुहार, पुरानै प्रवृत्ति

नेपाली राजनीतिमा 'नयाँ र वैकल्पिक शक्ति'को नारा दिएर उदारका अनुहारहरू सम्मिलित वर्तमान सरकार गठन भएको दुई महिना व्यतीत भइसकेको छ। व्यवस्था बदल्ने र सुशासन कायम गर्ने ठूला-ठूला गफ दिएर सत्ताको बागडोर सम्हाल्न पुगेका बालेन्द्र शाह र रवि लामिछाने नेतृत्वको समीकरणले यो छोटो अवधिमा जनतालाई आशा होइन, गहिरो निराशामात्र थपेको छ। हिजो सडकमा हुँदा 'बोल्न दे सरकार' भन्दै गर्जनेहरू आज सत्ताको कुर्सिमा पुग्नेवित्तकै वैचारिक मतभेद राख्ने भएमा वा कसैले बोल्ने भएमा थुन्ने तहमा ओर्लिएका छन्। के यही हो लोकतन्त्र र गणतन्त्रको असली रूप?

अफ गम्भीर कुरा त के छ भने, प्रदर्शन र आन्दोलनका नाममा देशको अर्थको सार्वजनिक तथा निजी सम्पत्ति खरानी बनाउने र देश जलाउने तत्वहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउन यो सरकार पूर्णतः असफल देखिएको छ। कारण

स्पष्ट छ- आफ्नै सांसदहरू कानुनी फन्दामा पर्ने डर। देश खरानी बनाएर सदममा छिरेका ३५ देखि ४५ जना सांसदहरूलाई जोगाउनु नै वर्तमान सत्ताको मुख्य ध्येय बनेको छ। दुईदिने हिंसात्मक घटनामा ५९ जनाले ज्यान गुमाउँदा राजनीतिक भागवण्डाका आधारमा ४५ जनालाई मात्र सहिद घोषणा गरियो? तिनै ३२ जना नागरिकलाई कसले मान्यो? वोकका परिवारले न क्षतिपूर्ति पाए, न त न्याय नै। भदौको त्यो आन्दोलनमा सरकारी र निजी क्षेत्रको गरी खबौंको क्षति भयो, जसको पुनर्निर्माणमा दोब्बर खर्च लाग्छ। त्यो अबैको भार र घाइतेहरूको मासिक भत्ताको वोक अन्ततः सोझा र इमानदार करदाता जनताकै थाल्पामा बाँडिएको छ।

यसैगरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) ले चुनावका बेला पाँच वर्षमा १२ लाखलाई रोजगारी दिने ठूलो दावी गरेको थियो। गणनीय हिंसाबले दुई महिनामा कम्तीमा दुई लाखले रोजगारी पाउनुपर्ने हो, तर व्यवहारमा यो अवधिमा ७०

हजारभन्दा बढी युवा वैदेशिक रोजगारीको कठोर यात्रामा निस्कन बाध्य भए। अर्कोतर्फ, जनताले रगत-पसिना बगाएर उतिकै करबाट २५ करोड रूपैयाँ निकास गरेर सहकारी पीडितलाई बाँड्ने प्रयत्न र्चिएको छ। सहकारी ठगहरू बाहिर खुलेआम भोजमस्ती गर्दै हिँडे, तर उनीहरूले खाएको पैसा राज्यकोषबाट तिर्नुपर्ने कस्तो विडम्बना हो? जिवी राईजस्ता मुख्य अभियुक्तलाई पक्राउ गर्न सरकारको लाचारीपन र आफ्ना पार्टी सभापतिलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण र संगठित अपराधबाट चोख्याउने खेलले यो सरकारको नियत छल्लो पारेको छ।

यातायात क्षेत्रमा पाँच दशकदेखि सिण्डिकेट छ, २० वर्ष पुराना ट्याक्सीको नम्बर प्लेटको कालोबजारी भइरहेको छ, तर नयाँ दर्ता खोल्न सरकार डराउँछ। सबैभन्दा दुःखलाग्दो कुरा त राजधानीभित्रै लाखौं डेरावाल नागरिकहरू घरघरनीको चरम आर्थिक शोषणमा परेका छन्। कोठा र सटरको मनलाग्दी भाडा असुलिएको

छ। विद्युत् प्राधिकरणलाई प्रतियुनिट नौ रूपैयाँ ४४ पैसा तिर्ने घरघरनीले डेरावालसँग १६ देखि ३० रूपैयाँसम्म उठाइरहेका छन्। फोहोर, पानी र इन्टरनेटको नाममा कोठैपिच्छे अतिरिक्त रकम असुलेर व्यापार गरिँदा पनि घरघरनीहरूलाई थितिमा ल्याउन वालेन्द्र सरकारको ध्यान गएको छैन।

१० वर्ष जनयुद्ध र हजारौंको बलिदानबाट आएको लोकतन्त्र र संविधानलाई उपहास गर्दै, नीति तथा कार्यक्रम चलिइरहँदा उठेर हिँडेने र जनसरोकारका विषयमा आँखा चिम्लिने नेतृत्वबाट देशको कायापलट असम्भव छ। दुई महिनामै अर्बौं विदेशी ऋण थप्ने र सुशासनको घञ्जी उडाउने यो सरकारले अब जनतालाई आफ्नो कामको श्वेतपत्र दिनेपर्छ। जनताले समयमै यस्ता 'उदारवादी र नयाँ' भनिने नेतृत्वको वास्तविक अनुहार चिन्नु जरुरी छ।

- **बिना पाठक**
नयाँबजार, काठमाडौं

समयमै निर्माण नसक्दा अलपत्र सडक पानी पर्दा हिलाम्मे, नपर्दा धुलाम्मे

पाल्हीनन्दन (नवलपरासी)- छिमेकी मित्रराष्ट्र भारतसँग जोडिएको महेशपुर मूल भन्सार सडक निर्माणका लागि पटक-पटक म्याद थपिए पनि निर्माण हुन सकेको छैन। बर्दघाट सुस्ता पश्चिम नवलपरासी महेशपुरबाट हरपुरसम्म एक किलोमिटर र सुनवल बजारको ५०० मिटर सडक निर्माण गर्न भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय सडक विभागअन्तर्गत सडक डिभिजन कार्यालय बुटवलले गौरीशंकर हिमालयन कन्स्ट्रक्सन कम्पनीलाई जिम्मा दिएको थियो।

२०८१ वैशाख २६ गते निर्माण सम्पन्न गर्नेगरी २०८० वैशाख २६ गते सम्भौता गरिएकामा हालसम्म ६५ प्रतिशतमात्र सडकको काम सम्पन्न भएको डिभिजन कार्यालय बुटवलका इन्जिनियर सुशील पौडेलले बताए। उनका अनुसार विजुलीको खम्बा तथा खानेपानीको पाइप सार्न ढिलाइ भएकाले ठेकेदारले समयमा काम सम्पन्न गर्न सकेको छैन।

महेशपुर सडकको काम सम्पन्न गर्नका लागि जेठसम्म

तेस्रो पटक (अन्तिम) म्याद थप गरिएको इन्जिनियर पौडेलको भनाइ छ। यद्यपि, अलकनन्दाको मूल्यवृद्धि भएको भन्दै ठेकेदारले अहिले काम बन्द गरेको छ। अलकनन्दा अभावको कारण देखाउँदै समयमा काम सम्पन्न गर्न नसकेको गौरीशंकर हिमालयन कन्स्ट्रक्सन कम्पनीका विलीप लामाले बताए।

निर्माण व्यवसायीले सडकको काम समयमा नगरेपछि धुलैधुलो भएर घरको आंगनमा बस्न नमिल्ने, यात्रुहरू सडकमा आवातजावत गर्दा नाकमुख छोपनुपर्ने तथा भारतबाट आउने मालवाहक सवारीहरूलाई आवातजावत गर्न समस्या भइरहेको पाल्हीनन्दन गाउँपालिका-२ का वडाध्यक्ष जगदीश गुप्ताले बताए। उनी भन्छन्, 'समयमै सडक निर्माण हुन नसक्दा पानी नपर्दा धुलाम्मे, पानी पर्दा हिलाम्मे हुने अवस्था छ, जनताले सास्ती पाएका छन्। निर्माण व्यवसायी इमान्दार नहुँदा राज्यको रकम खेर गएको छ, भने जनताले दुःख पाएका छन्।' रासस

मुस्ताङको लोमान्थाङ गाउँपालिकामा कर सेवा सुरु

मुस्ताङ- यहाँको उपल्लो मुस्ताङस्थित लोमान्थाङ गाउँपालिकामा कर सेवा सुरु गरिएको छ। गाउँपालिकाको समन्वयमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयले सेवा प्रवाह गर्न थालेको हो।

आन्तरिक राजस्व कार्यालय बागलुङले व्यक्तिगत तथा व्यावसायिक उद्योग दर्तासम्बन्धी जिम्मेवारी लोमान्थाङ गाउँपालिकालाई अख्तियारी दिएको छ। उद्योग तथा व्यक्तिगत व्यवसाय दर्तासम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यसम्पादन नेपाल सरकारले गत कात्तिक २९ गतेको निर्णयअनुसार कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय (कोलेनिका) र स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्ने योजनाअनुसार आन्तरिक राजस्व कार्यालय बागलुङले मुस्ताङमा पहिलोपटक लोमान्थाङ गाउँपालिकाबाट दर्तासम्बन्धी अख्तियारी हस्तान्तरण गरेको आन्तरिक राजस्व कार्यालय बागलुङका कर अधिकृत राजन गमालले जानकारी दिए।

यसअघि विभागको परिपत्रअनुसार आन्तरिक राजस्व कार्यालय बागलुङले पर्वतको पैँचु गाउँपालिका, बागलुङको गल्कोट नगरपालिका र म्याग्दीको बेनी नगरपालिकामा कर दर्ता सेवासम्बन्धी सेवा विस्तार गरेको थियो। कर अधिकृत गमालका अनुसार यसअघि व्यक्ति तथा व्यवसाय दर्ताका लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालय बागलुङ धाउनुपर्ने अथवा

जोमसोम जानुपर्ने अवस्था रहेकामा व्यवसाय दर्ता गर्ने सम्बन्धित व्यक्ति वा व्यवसायीहरूले गाउँपालिकाबाटै व्यवसाय दर्तासम्बन्धी सबै काम गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको कर अधिकृत गमालको भनाइ छ।

मुस्ताङमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयले यहाँका पाँच स्थानीय तहमध्ये उपल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङबाट कर सेवा सञ्चालनमा ल्याएको हो। योसँगै आन्तरिक राजस्व कार्यालयको कार्यक्षेत्र पर्वत, बागलुङ, म्याग्दी र मुस्ताङमा कर सेवा विस्तार गर्ने क्रममा लोमान्थाङ गाउँपालिकाको चौथो स्थानीय तह भएको आन्तरिक राजस्व कार्यालय बागलुङले जनाएको छ। गाउँपालिकामा करदाता सेवा सञ्चालन भएसँगै स्थानीय उद्योगी र व्यवसायी करदातालाई कर दर्तासम्बन्धी सहज भएको छ। सरकारले कर भुक्तानी तथा कर चुक्ता प्रमाणपत्र लिनेलगायतका व्यवस्था 'अनलाइन' प्रणालीमा प्रविष्ट गर्ने व्यवस्था गरिसकेको छ।

उपल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङ गाउँपालिकामा आन्तरिक राजस्व कार्यालयको कर सेवा हस्तान्तरण भएसँगै स्थानीय व्यवसायीहरूलाई निकै सहज भएको गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष छयुमी विष्टले उल्लेख गरिन्। व्यवसाय दर्ताका लागि लामो यात्रा र महँगो खर्च गरेर जोमसोम र बागलुङ कार्यालय धाउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य भएको र यसले व्यवसायको समय बचत भएको उपाध्यक्ष विष्टको भनाइ छ। रासस

अतिक्रमण हटाएर बन्ला त पोखरा बसपार्क ?

गण्डकी- पर्यटकीय राजधानी पोखरामा आधुनिक बसपार्क बनाउने योजना ५० वर्षदेखि अघुर्दै छ। बसपार्कका लागि वि.सं. २०३२ मा अधिग्रहण गरिएको जग्गा उल्टो अतिक्रमणमा परेर साँघुरिँदै गएको छ। पोखरा उपत्यका नगर विकास समितिले बसपार्कका लागि सुरुमा २०५ रोपनी जग्गा अधिग्रहण गरेको थियो। समयमा बसपार्क नबन्दा उक्त जग्गा अतिक्रमणमा परेर अहिले भण्डै ६० रोपनीमात्र सीमित भएको छ।

बचेखुचेको जग्गामा पनि व्यवस्थित ढंगले बसपार्क सञ्चालन हुन सकेको छैन। जग्गा अतिक्रमण गरी बनाइएका घरटहराले बसपार्क क्षेत्र ढाकिएको छ। फोहोरको दुर्गन्ध र विजुलीका जीर्ण पोल त्यसमा लत्रिएका तार अनि धुलाम्मे सडक। पानी जमेका खाल्डोखुल्डी। न व्यवस्थित टिकट काउण्टर न बस राख्ने टुघ्याक। अस्तव्यस्त पार्किङ। पोखरा बसपार्कको अवस्था भत्काउने दृश्य हुन्थे। जीर्ण र अव्यवस्थित बसपार्कले पर्यटकीय राजधानी पोखरालाई गिज्याइरहेको भान मिल्छ।

पोखरा महानगरपालिका-९ पृथ्वीचोकमा रहेको बसपार्कको जग्गा अतिक्रमण हटाएर सुविधासम्पन्न बसपार्क बनाउन पटक-पटक गरिएको प्रयास सफल हुन सकेको छैन। बसपार्कका लागि अधिग्रहण गरिएको जग्गामा स्थानीयवासी, पुरानो विमानस्थल बनाउँदा सारिएका र सुकुम्बासी परिवारको बसोबास छ। पोखरा उपत्यका नगर विकास समितिको स्वामित्वमा रहेको बसपार्कको जग्गा पटक-पटक अतिक्रमणमा पर्दै आएको पोखरा-९ का वडाध्यक्ष दीपेन्द्र मसंानीले बताए।

उनका अनुसार बसपार्क क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका ५७५ भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी परिवारले बडामा विवरण बुझाएका छन्। महानगरपालिकाले यसअघि वितरण गरिएको निस्साको प्रतिलिपि, घरमुली र परिवारका सदस्यको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, घरमुली र परिवारका अन्य सदस्यको नाता प्रमाणित वा घरमुली आफैले नाता खुलाएको स्वःघोषणापत्र बुझाउन केही दिनअघि सार्वजनिक सूचना गरेको थियो।

पोखरा बसपार्कभित्र बसोबास गरिरहेका भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको टोल सहजीकरण समितिका संयोजक असिम तामाङले बसपार्कको जग्गा खाली गराउनुपूर्व सुकुम्बासीहरूको उचित व्यवस्थापन हुनुपर्ने बताए। 'महानगरप्रमुखज्यूसँग हाम्रो दुईपटक छलफल भयो, उहाँले भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको छानविन गरी वास्तविक सुकुम्बासीको उचित व्यवस्थापन गरेर मात्र बसपार्क निर्माणको प्रक्रिया अगाडि बढाउने आशवासन दिनुभएको छ,' संयोजक तामाङले भने।

बसपार्क निर्माणमा आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गर्न आफू तयार रहेको उनको भनाइ छ। पोखरा उपत्यका नगर विकास

समितिका पूर्वअध्यक्ष विश्वप्रकाश लामिछानेले सुरुमा अधिग्रहण गरिएको २०५ रोपनीमध्ये पृथ्वी राजमार्गको निर्माणपछि कायम भएको १८७ रोपनी जग्गामै बसपार्क बनाउनुपर्ने बताए। 'बसपार्क क्षेत्रको सबै जग्गामा बसपार्क बनाउनुपर्छ, कसैलाई त्यही राख्ने, कसैलाई हटाउने गर्नु हुँदैन,' उनले भने, 'बसपार्क क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको उचित व्यवस्थापन राज्यले गर्नुपर्छ।'

आफू समितिको नेतृत्वमा छँदा वि.सं. २०६४ मै आधुनिक बसपार्क निर्माणको योजना अगाडि बढाए पनि विविध कारणले बसपार्क बन्न नसकेको उनको भनाइ छ। पर्यटनका माध्यमबाट नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा चिनाएको पोखरामा स्तरीय बसपार्क बन्न नसकेमा स्थानीय यातायात र पर्यटन व्यवसायीको दुखेसो छ। यातायात व्यवसायी योगेन्द्र केसीका अनुसार पोखरा बसपार्क भएर दैनिक भण्डै ३०० सवारी देशका विभिन्न गन्तव्यमा गुड्छन्। गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरासँग ६३ जिल्ला यातायात सञ्जाल जोडिएको छ।

बसपार्कमा डलान, पार्किङ टुघ्याक, यात्रु विश्राम कक्ष निर्माण, शौचालय, खानेपानीलगायत पूर्वाधारको खाँचो छ। यातायात व्यवसायीले पोखरा महानगरपालिका र प्रदेश सरकारसमक्ष पटक-पटक बसपार्क स्तरोन्नतिको माग गर्दै आएका छन्। बसपार्क अस्तव्यस्त भएपछि गाडीले राजमार्ग छेउछाउबाटै यात्रु चढाउने र ओराल्ने गर्छन्। टिकट काउण्टर पनि बाहिरी सडकमा छन्। अहिलेसम्म बसपार्कलाई चाहिने कुनै पनि पूर्वाधार बन्न सकेको छैन। तीव्र सहरीकरण र सवारीसाधनको चापलाई दृष्टिगत गरेर पोखरामा आधुनिक सुविधायुक्त बसपार्क बनाउनुपर्ने आवाज

उठ्दै आएको छ।

बसपार्क नबन्दा ट्राफिक व्यवस्थापन पनि चुनौती थपिएको छ। जथाभावी सवारीसाधन पार्किङ र यात्रु चढाउने/ओराल्ने गर्दा पृथ्वीचोक क्षेत्र अस्तव्यस्त देखिन्छ। कति जग्गा घडेरीका रूपमा बिक्री भयो, कति अतिक्रमणमा पत्रो भन्ने यकीन तथ्यांक कुनै निकायसँग छैन। पोखरा महानगरपालिका र नगर विकास समितिले बसपार्क निर्माणको प्रक्रियालाई अगाडि बढाउन अतिक्रमित जग्गा खाली गराउन पहल अगाडि बढाएका छन्।

महानगरले गत वैशाखमा ४ गते सार्वजनिक सूचनामार्फत बसपार्कभित्रका अतिक्रमित संरचना हटाउन निर्देशन दिएको थियो। ३५ दिने उक्त सूचनाको अर्वाध शनिवार सकिएपछि पोखरा उपत्यका नगर विकास समितिले शनिवार अर्को सूचना जारी गरेको छ। समितिले पोखरा बसपार्क क्षेत्रभित्र रहेका पसल कवललगायत सबै संरचना १५ दिनभित्र हटाउन निर्देशन दिएको हो।

पोखरा घरदेखि सेती पुलसम्म, पृथ्वी राजमार्गदेखि दक्षिण, विमानस्थलदेखि उत्तर र पूर्वमा सेती नदी क्षेत्रमा निर्माण गरिएका पसल कवललगायत संरचना हटाई पोखरा बसपार्क निर्माणको प्रक्रियामा सहजीकरण गर्न व्यवसायीहरूलाई सूचित गरिएको हो। तोकिएको मितिभित्र संरचना नहटाएमा समिति आफैले हटाउने र सो क्रममा लाग्ने लागतसमेत सम्बन्धित व्यक्ति तथा संस्थाबाट असुल उपर गरिने सूचनामा उल्लेख छ।

समितिले बसपार्क क्षेत्रभित्र लालपुर्जा भएका जग्गाधनीलाई सात दिनभित्र नागरिकताको प्रमाणपत्र, जग्गाधनी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, चालु आवको सम्पत्ति/भूमिकर तिरेको रसिद र जग्गासम्बन्धी प्रमाण पुग्ने अन्य कागजात समितिको

कार्यालयमा बुझाउन निर्देशनसमेत दिएको छ। पोखरा महानगरपालिकाका प्रमुख धनराज आचार्यले बसपार्कको अतिक्रमित जग्गा खाली गराई बसपार्क निर्माणको प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने बताए।

'भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीका नाममा भण्डै ५०० परिवार बसपार्कको जग्गामा घरटहरा बनाएर बस्नुभएको छ, उहाँहरूको वास्तविक अवस्था छानविन गर्दै छौं, सुकुम्बासीलाई उचित व्यवस्थापन गर्छौं,' उनले भने, 'बसपार्क बन्नुपर्छ भन्नेमा सर्वपक्षीय र सर्वदलीय सहमति छ, बसपार्कको गुरुयोजना पनि बनिनसकेको छ, अतिक्रमित जग्गा खाली गराएर बसपार्क बनाउँछौं।'

प्रमुख आचार्यले राजनीतिक दल, नागरिक समाज, यसवीचमा भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी, अव्यवस्थित बसोबासी, व्यवसायीलगायतसँग जग्गा अतिक्रमण हटाएर बसपार्क बनाउने विषयमा छलफल गरेका छन्। महानगरपालिकाले पोखराको मध्यभाग भएर बग्ने फिर्केखोलाको अतिक्रमित जग्गा पनि आइतबारदेखि खाली गराउन सुरु गरेको छ। पोखरा-१८ अंधेरीकुनादेखि २, ४, ५, ७, ८, १७ हुँदै बडा नं. ६ गाईघाट पुगेर फेवातालमा मिसिने फिर्केखोलाको खोलाघरभित्र पर्ने स्थायी तथा अस्थायी संरचना हटाइने भएको हो।

यसअघि गत वैशाख ४ गते सार्वजनिक सूचनामार्फत ३५ दिनभित्र फिर्केखोला खोलाघरभित्रका संरचना हटाउन महानगरले सार्वजनिक रूपमा सूचित गरेको थियो। उक्त सूचनाका आधारमा केही व्यक्ति तथा संस्थाले अतिक्रमित संरचना आफै हटाएका छन्। फिर्केखोलाको खोलाघर क्षेत्रलाई आकर्षक गन्तव्यस्थल बनाउने महानगरको योजना छ। रासस

भाखा नाघेको कर्जा बुझाउन ल्याउने बारे कृषि विकास बैंक लि.को २१ दिने सूचना

(सूचना प्रकाशन मिति: २०८३/०२/११)

यस बैंकको तपसिलक कार्यालयबाट तपसिल बमोजिमका व्यक्ति तथा संस्थाहरूले निम्न उद्देश्यका लागि विभिन्न मितिमा कर्जा लिई हाल सम्म कर्जा नबुझाई भाखा नाघी निम्न लेखिए अनुसारको र कम बुझाउने सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले बारम्बार ताकेता गर्दा पनी आलटाल गरी बुझाउनु पर्ने रकम नबुझाएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। उल्लेखित मिति भित्र पनि रकम बुझाउन नआएमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धि ऐन, २०७३ र यस बैंकको नियम बमोजिम कर्जा लिँदा बैंक लाई लेखि दिएको धितो लिलाम बिक्री गरी बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुलउपर गरिने जानकारी गराउदछौं। साथै सो धितोले नपुग भएमा निजको अन्य सम्पत्ति समेत लिलाम गरी असुल गर्ने अधिकार बैंकमा रहेको जानकारी यसै सूचना वाट जानकारी गराउदछौं। साथै निम्न व्यक्तिहरूलाई बैंकबाट कर्जा लिदाअफ्नो सम्पत्तिधितो राख्न मञ्जुरी दिने व्यक्तिलाई समेत यसै सूचनामार्फत जानकारी गराउदछौं।

सम्बन्धित कार्यालय : कृषि विकास बैंक लि. शाखा कार्यालय मंगलबारे, ईलाम

क्र.स	ग्राहकको नाम	ठेगाना	उद्देश्य	बाबू/पति	बाजे/ससुरा	साँवा	२०८३/०१/३१ सम्मको व्याज	जम्मा
१	नर्वदा आचार्य	धुसेनी - ०२ हाल देउमाई न.पा. - ०५	सरल कृषि कर्जा	पति: धनप्रसाद आचार्य	ससुरा: शशिधर आचार्य	३०००००	७९७५.८१	३०७९७५.८१
२	प्रतिभा डिजिटल फोटो स्टुडियो (प्रो. मिना श्रेष्ठ)	मंगलबारे - ०१ हाल देउमाई न.पा. - ०४	व्यावसाय कर्जा	पति: टिका प्र. श्रेष्ठ	ससुरा: खड्ग बहादुर श्रेष्ठ	३००००००	५८४३१.०१	३०५८४३१.०१
३	नरमाया श्रेष्ठ	मंगलबारे १ हाल देउमाई न.पा. - ०४	सरल कृषि कर्जा	पति: नरेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	बाबु: मदन कु.श्रेष्ठ	३४२११०.१३	१०३८७.६७	३५२४९७.८
४	सन बहादुर लिम्बु	मंगलबारे -०८ हाल देउमाई न.पा. - ०२	कृषि कर्जा	बाबू: सिंह व. लिम्बु	बाजे: अनन्तहाङ्ग लिम्बु	१०००००	५१३४.३१	१०५१३४.३१
५	दुर्गा देवी बाखा फर्म (प्रो. भोल कुमारी अधिकारी)	हाल देउमाई न.पा. - ०४	सहुलियत कर्जा	पति: भगीरथ अधिकारी	ससुरा: श्यामलाल अधिकारी	११७०३५.४५	१११८७.८४	१२८२२२.३४
६	कुमार दमाई	मंगलबारे - ०६ हाल देउमाई न.पा. - ०४	सरल कृषि कर्जा	बाबू: लिला व. दमाई	बाजे: वम व.दमाई	२०००००	२३६८१.४८	२२३६८१.४८
७	देव नारायण आचार्य	मंगलबारे ४ हाल देउमाई न.पा. - ०३ सुर्के	सरल कृषि कर्जा	बाबू: श्यामलाल आचार्य	बाजे: धर्मानन्द आचार्य	५०००००	५६०६६३९.४	५६६०६६.४
८	नारायण प्रसाद खत्री	धुसेनी - ०२ हाल देउमाई न.पा. - ०५	सरल कृषि कर्जा	बाबू: श्री भक्त खत्री	बाजे: मदन व.खत्री	९५००००	२९२६२.४३	९७९२६२.४३
९	कमल प्रसाद न्यौपाने	मंगलबारे - ०७ हाल देउमाई न.पा. - ०२	सरल कृषि कर्जा	बाबू: धनपति न्यौपाने	बाजे: चित्रब्रह्म न्यौपाने	५०००००	७०४७०.२३	५७०४७०.२३
१०	टिकाराम बस्नेत	चमैता -७ हाल देउमाई न.पा. - ०२	सरल कृषि कर्जा	बाबू: भक्त व. बस्नेत	बाजे: रघुविर बस्नेत	३५००००	५१८७८.३२	४०१८७८.३२

कृषि विकास बैंक लि.
असुली तथा संकलन विभाग
मुख्य कार्यालय, रामशाहपथ, काठमाडौं

फेवाताल | पोखराको लेकसाइडस्थित गौरीघाटबाट शुरुबार देखिएको फेवातालको मनोरम दृश्य ।

तस्विर: रासस

'बन्द रहेका सरकारी सिमेन्ट उद्योग पुनः सञ्चालनमा ल्याउँछौं'

■ प्रभाव संवाददाता

बागमती- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री गौरीकुमारी यादवले हेटौँडा सिमेन्ट उद्योग बन्द हुनु अत्यन्तै दुःखद भएको बताएकी छन् । लामो समयदेखि आर्थिक संकटसँग जुध्दै आएको उक्त उद्योगको आइतबार निरीक्षण गरेपछि उनले यसलाई पुनः सञ्चालनका लागि अध्ययन भइरहेको जानकारी दिइन् ।

कुनै बेला बन्द हुने र कुनै बेला सञ्चालन हुने नियति भोग्दै आएको उक्त सिमेन्ट उद्योगको अवस्था बुझ्न पुगेकी मन्त्री यादवले उद्योगको निरीक्षणसँगै व्यवस्थापन र कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरेकी छन् । 'हेटौँडा सिमेन्ट उद्योग नियमितरूपमा कसरी सञ्चालन गर्न सकिन्छ, त्यस विषयमा हामीले अध्ययन गरिरहेका छौं,' मन्त्री यादवले भनिन्, 'थुप्रै निजी सिमेन्ट उद्योगहरू नियमित सञ्चालन हुने तर सरकारी स्थापित उद्योग सिमेन्ट उद्योग बन्द हुने यो असाध्यै दुःखद कुरा हो ।' सरकारले हेटौँडा सिमेन्ट उद्योगको समस्यालाई गम्भीरतापूर्वक लिएको र छिट्टै सबै समस्या समाधान गरेर नियमित सञ्चालनको वातावरण बनाउने मन्त्री यादवले बताइन् ।

'उद्योग बन्द हुँदा रोजगारीमात्र गुम्दैन, देशको आर्थिक अवस्थामा पनि असर पर्छ,' मन्त्री यादवले भनिन्, 'त्यसैले जसरी भए पनि सिमेन्ट उद्योगलाई सञ्चालन गर्न सरकार चाहिरहेको छ, यसमा सबैको सहयोग आवश्यक छ ।' सरकार एक्लैलेमात्र चाहेर उद्योग नियमित चल्न नसक्ने भएकाले यसमा

व्यवस्थापन र कर्मचारीको पनि त्यत्तिकै सहयोग आवश्यक रहेको उल्लेख गर्दै उनले बन्द अवस्थामा रहेको हेटौँडा सिमेन्ट उद्योग नियमित सञ्चालनका लागि सरकार सहयोग गर्न प्रतिवद्ध रहेको बताइन् ।

कार्यक्रममा हेटौँडा सिमेन्ट उद्योगका निमित्त महाप्रबन्धक शिवनारायण साहले मेसिन पुरानो र जीर्ण भएकाले समय-समयमा विग्रिने र आर्थिक संकटका कच्चा पदार्थको आपूर्ति हुन नसक्दा उद्योग बन्द भएको जानकारी दिए । मेसिनको मर्मतसम्भार गरेर समय-समयमा थोरै भए पनि सिमेन्ट उत्पादन गर्दै आएका पछिल्लो समय कच्चा पदार्थको आपूर्ति हुन नसक्दा उद्योग बन्द गर्नुपरेको उनले जानकारी दिए । निमित्त

महाप्रबन्धक साहले आर्थिक समस्याका कारण कर्मचारीहरूलाई ११ महिनादेखि तलबभत्ता उपलब्ध गराउन नसकिएको, कच्चा पदार्थ आपूर्तिकर्ताको पुरानो बक्यौता तिर्न नसकेको, बिजुली महसुल भुक्तानी गर्नलगायत समस्या अवगत गराए । तत्काल देखिएको आर्थिक समस्यालाई समाधान गर्न सकिए उद्योग नियमित सञ्चालन गर्न सकिने उनको भनाइ थियो ।

वि.सं. २०२३ मा हेटौँडाको लामसुरेमा स्थापना भएको उक्त उद्योगले २०४३ सालदेखि सिमेन्ट उत्पादन सुरु गरेको थियो । अहिले उपकरण पुरानो भइसकेको र राम्ररी उत्पादन गर्न सक्ने अवस्थामा नरहेको प्राविधिकहरूको भनाइ छ ।

उत्पादन घट्दा बुटवलमा महँगियो तरकारी

■ दामोदर खनाल

बुटवल- बढ्दो गर्मीसँगै तरकारीको भाउ महँगिा यहाँ तरकारीको व्यापारमा कमी आएको छ । बुटवलको थोक तथा हाटबजारमा तरकारीको भाउसमेत फरक-फरक पाइएको छ । यसले उपभोक्ता मारमा परेका छन् ।

एकातिर राम्रोसँग वर्षा नहुँदा तरकारी उत्पादन घटेको छ भने अर्कोतिर बजार भाउ महँगो भएको छ । बुटवल हाटबजारका तरकारी व्यवसायीहरू महँगिले व्यापार घटेको बताउँछन् ।

पाल्पाको मस्याम तेल्लाका ७० वर्षीय अनबहादुर राना विगत ५० वर्षदेखि बुटवल हाटबजारको चौपारी सेरोफेरोमा तरकारी बेच्दै आएका छन् । उनी प्रत्येक बुधबार र

शनिवार पाल्पाको मौसमी बेमौसमी तरकारी लिएर व्यापारका लागि बुटवल हाटबजार आउने गरेका छन् । उनले बजारमा व्यापारको उतारचढाव भए पनि यो हाटबजारमा पहाडी तरकारीको माग राम्रो रहेको जानकारी दिए । वैशाख-जेठको गर्मी होस् वा पुस-माघको ठण्डी नै किन नहोस्, यो बजारमा नियमित पहाडी उत्पादन लिएर आउने गरेको बताउँछन् राना । उनले यो पटकको बजारमा बोडी, सेमी, फर्सी, निउरो, आरूबखडा, आलु, टिमुरलगायतका उत्पादन ल्याएको बताए ।

शनिवार र बुधबार लाग्ने बुटवलको हाटबजारको चौपारीमा पाल्पाको मस्याम दोभान, मदनपोखरा, डुम्रे, तेल्लालगायतका क्षेत्रबाट अर्गानिक तरकारी तथा उपभोग्य

वस्तुहरू आउने गर्दछ । चौपारीमा लाग्ने हाटबजारमा पहाडमा उत्पादन भएका तरकारी लिन आउनेहरूको भीडभाड हुन्छ । सुक्खा मौसमसँगै उत्पादनमा आएको कमीले तरकारीको बजार खालै नभएको तरकारी व्यवसायी बताउँछन् ।

विगत ३५ वर्षदेखि बुटवल हाटबजारमा पहाडी तरकारी बेच्दै आएका पाल्पा दोभानका यमबहादुर गहाले तराईकोभन्दा पहाडको तरकारी अर्गानिक र गुणस्तरीय हुने भएकोले महँगो हुने बताए । अर्का व्यवसायी सुदन सापकोटाले उत्पादन घटवढ हुँदा बजार भाउ पनि सोहीअनुसार परिवर्तन हुने बताए । तराईको तुलनामा पहाडी उत्पादन महँगो हुने उनको भनाइ छ ।

सुर्तीजन्य पदार्थमा करको दर बढाउन सांसदको आग्रह

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सांसदहरूले सुर्तीजन्य पदार्थमा लाग्ने करको दरलाई वृद्धि गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् । नेपाल विकास अनुसन्धान प्रतिष्ठानले सुर्तीजन्य पदार्थको कर दरका सम्बन्धमा आइतबार यहाँ आयोजना गरेको अन्तरक्रियामा सांसदहरूले सुर्तीजन्य पदार्थको करको दर बढाएर सुर्तीजन्य पदार्थको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्नुपर्ने बताएका हुन् ।

प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा प्रविधि समितिकी सभापति डा. ओजस्वी शेरचनले सुर्तीजन्य पदार्थको करको दर बढाउनुपर्नेमा जोड दिइन् । उनले विश्व स्वास्थ्य संगठनले तोकेको मापदण्डमा सुर्तीजन्य पदार्थको करको दर बढाएर सुर्तीजन्य पदार्थको सेवनलाई घटाउन सकिने बताइन् ।

हाल विश्व स्वास्थ्य संगठनले ७५ प्रतिशतसम्म सुर्तीजन्य पदार्थमा करको दर सिफारिस गर्न भनेको छ । तर नेपालमा

अहिले सुर्तीजन्य पदार्थमा ४१ प्रतिशतमात्र कर लाग्ने गरेको छ ।

सांसद डा. तोसिमा कार्कीले सुर्तीजन्य पदार्थमा लाग्ने करको दरलाई वृद्धि गरी कम्तीमा ५० प्रतिशत पुऱ्याउनुपर्ने बताइन् । उनले सुर्तीजन्य पदार्थको करबाट उठेको पैसा स्वास्थ्यमा नै खर्च गर्नुपर्ने भनाइ राखिन् । करको दर बढाएर राजस्व संकलनमात्र नभई सुर्तीजन्य पदार्थको उपभोग घटाउनु रहेको उनको भनाइ छ । उनले सरकारले हाल वार्षिक तीनदेखि पाँच प्रतिशतसम्मको सामान्य कर वृद्धि गर्ने गरेको उल्लेख गर्दै त्यसले उपभोक्ताको व्यवहार परिवर्तन नल्याएको बताइन् ।

सांसद डा. चन्द्रसिंह यादवले नसर्ने रोगका कारणले गर्दा मृत्युदर ६६ प्रतिशत रहेको भन्दै सुर्तीजन्य पदार्थको कर बढाएर नसर्ने रोगको जोखिम कम गर्न सकिने बताए । सांसद गुरु बरालले सुर्तीजन्य पदार्थका कर वृद्धिसँग १५ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका युवालाई सुर्तीजन्य पदार्थको सेवनबाट टाढा राख्नुपर्ने बताए ।

सांसद भीमकुमार बुढामगर र भरत गिरीले सुर्तीजन्य पदार्थमा गरिने कर वृद्धिलेमात्र उपभोग घटाउन सकिने भन्दै सुर्तीजन्य पदार्थबाट लाग्ने रोग पनि कम हुने बताए ।

राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष शिवराज अधिकारीले सुर्तीजन्य पदार्थको करको दर ५५ प्रतिशत पुऱ्याउनुपर्ने बताए । उनले प्रत्येक वर्ष तीनदेखि पाँच प्रतिशत कर बढिरे पनि अहिलेको सरकारले सुर्तीजन्य पदार्थको करको दरलाई ५५ प्रतिशत पुऱ्याउनुपर्नेमा जोड दिए । करविज्ञ डा. रूप खड्काले कानूनअनुसार नेपालमा सुर्तीजन्य पदार्थको कर नलाग्ने गरेको उल्लेख गर्दै सरकारले यसपटक कर बढाउनुपर्ने बताए ।

प्रतिष्ठानका सुर्तीजन्य पदार्थको नियन्त्रण कार्यक्रमका संयोजक डा. जयकुमार गुरुडले क्यान्सर गराउने मुख्य कारकतत्व सुर्तीजन्य पदार्थ भएकाले यसको नियन्त्रण गर्न आवश्यक रहेको बताए । उनले सुर्तीजन्य पदार्थको सेवन घटाउनका लागि यसको करमा वृद्धि आवश्यक रहेको बताए ।

चीनमा नेपाललाई 'सबैभन्दा आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य' को सम्मान

काठमाडौं- चीनको ग्वाङ्झाउमा नेपाललाई 'मोस्ट चार्मिङ टुरिज्म डेस्टिनेसन' अर्थात् 'सबैभन्दा आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य'को सम्मान प्रदान गरिएको छ । चीनको ग्वाङ्झाउमा यही मे २१ देखि २३ सम्म आयोजित ग्वाङ्झाउ अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन मेलामा नेपाललाई सो सम्मान प्रदान गरिएको हो ।

नेपालको प्राकृतिक सौन्दर्य, आध्यात्मिकता, सांस्कृतिक विविधता तथा साहसिक पर्यटनको आकर्षणका आधारमा नेपाललाई उक्त सम्मान प्रदान गरिएको नेपाल पर्यटन बोर्डले जनाएको छ । नेपाल पर्यटन बोर्डले

तीनदिने अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन मेलामा 'नेपाल: अ लाइफटाइम एक्सपेरियन्स' अर्थात् 'नेपाल: जीवनभरको अनुभव' भन्ने नारासहित नेपालको सहभागिता सम्बन्ध गरेको थियो । मेलामा नेपालले सांस्कृतिक, धार्मिक, साहसिक, आउटडोर तथा लक्जरी पर्यटनका विविध सम्भावनाबारे अन्तर्राष्ट्रिय आगन्तुक तथा ट्राभल ट्रेड व्यवसायीलाई जानकारी गराएको थियो ।

चीनको ग्वाङ्झाउ सहर हङकङ तथा ग्रेटर वे एरिया नजिकको प्रमुख व्यापारिक तथा पर्यटन केन्द्र भएकाले नेपाली

उद्घाटन सत्रमा नेपाल पर्यटन बोर्डका वरिष्ठ प्रबन्धक विमल कडेलले नेपालको पर्यटन सम्भावना, गन्तव्य र प्रवर्द्धन रणनीतिबारे 'कन्ट्री प्रेजेन्टेशन' दिएका थिए । उनले नेपालको पर्यटन बजार विस्तार रणनीतिबारे आयोजित प्यानल छलफलमा सहभागिता जनाएका थिए ।

उक्त मेलामा नेपालका आठ पर्यटन व्यवसायी कम्पनी सहभागी भएका थिए । सहभागी कम्पनीहरूले ट्रेकिङ, भ्रमण, होटल तथा आतिथ्य सेवासम्बन्धी प्याकेजहरूबारे चिनियाँ तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन व्यवसायीलाई जानकारी गराएका थिए । रासस

मुख्यमन्त्री पाण्डेको प्रतिबद्धता

बजेटमार्फत कर प्रणालीमा सुधार गरिने

कास्की (प्रस)- गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले प्रदेश सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेटमार्फत उद्योगी र व्यवसायीलाई मर्का पर्ने खालका विद्यमान नीति र कर प्रणालीमा सुधार गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् ।

गण्डकी प्रदेश आर्थिक मामिला मन्त्रालयद्वारा आइतबार यहाँ आयोजित 'समुद्र प्रदेशका लागि प्रदेश सरकार र निजी क्षेत्र अन्तरसंवाद' कार्यक्रममा उनले कुन नीतिले काम गर्न अघुचरो भयो भन्ने विषयमा सुभाष दिन आग्रह गरे । 'गण्डकी प्रदेशमा सञ्चालन गर्न आएका उद्योगहरू बाहिर जान हुँदैन, लगानी आकर्षित गर्न सरकारले अभिभावकीय भूमिका खेल्छ,' उनले भने, 'निजी क्षेत्रका उद्योग वृद्धि र प्रोत्साहन गरेमात्र राज्यले आय वृद्धि हुन्छ ।'

गण्डकी प्रदेशको विंशतिपालालाई ध्यानमा राख्दै सरकारले पहाडी भेगका लागि फरक खालका कानून बनाउन लागेको उनको भनाइ थियो । पहाडी क्षेत्रको बाँभो जमिन उपयोग गर्न र स्थानीयलाई स्वरोजगार बनाउन घरेलु मर्दिराको 'ब्राण्डिङ' र गाँजाखेतीलाई कानुनी

मान्यता दिने प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेको जानकारी उनले दिए ।

पर्यटन र पूर्वाधारको क्षेत्रमा ठूलो लगानी भित्र्याउन प्रदेश सरकारले आगामी बजेटपछि लगानी सम्मेलन गर्ने तयारीका साथै निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा लगानीका क्षेत्रहरूको पहिचान गरिने उनको भनाइ थियो ।

आर्थिक मामिलामन्त्री जितवहादुर शेरचनले गण्डकी प्रदेशको समृद्धिमा पर्यटन र कृषि उद्योग नै मुख्य आधार भएकाले प्रदेश सरकारले ती उद्योगलाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्ने

बताए । आगामी आवको बजेट लगातार गण्डकी प्रदेशमा लगानी सम्मेलन गर्ने तयारीमा रहेको जानकारी मन्त्री शेरचनले दिए ।

पूर्वउद्योग तथा जलस्रोतमन्त्री हरि पाण्डेले प्रदेश सरकारले निवर्धिरूपमा उद्योग सञ्चालन गर्ने वातावरण सिर्जना गरेको खण्डमा गण्डकी प्रदेशमा उद्योग सञ्चालन बढ्ने धारणा राखे । त्यस अवसरमा उद्योगी तथा व्यवसायीहरूले लगानीमैत्री वातावरण निर्माण गरिए थप लगानीका लागि आफूहरू तयार भएको बताएका छन् ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhabinline

प्रभाव दैनिक